

Nová definícia **malých a stredných podnikov**

Užívateľská príručka a modelové vyhlásenie

Európska
komisia

Táto príručka obsahuje:

- ★ Podrobnosti
a vysvetlenia k novej
definícii MSP, ktorá
nadobudla účinnosť
1. 1. 2005.
- ★ Modelové vyhlásenie,
ktoré môžu vyplniť
samotné spoločnosti,
keď sa prihlasujú do
programov pomoci
MSP s cieľom získať
postavenie MSP.

© Európske spoločenstva, 2006.

http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/sme_definition/index_sk.htm

VYHLÁSENIE:

Táto *užívateľská príručka* o MSP slúži na všeobecnú orientáciu podnikateľov pri uplatňovaní novej definície MSP. Nemá žiadnu právnu silu a žiadnym spôsobom Komisiu nezaväzuje.

Odporúčanie Komisie 2003/361/ES, tak ako je uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* L 124, s. 36, z 20. mája 2003, je jediným autentickým základom na určovanie podmienok v súvislosti s kvalifikovaním sa podnikov ako MSP.

„Mikro, malé a stredné podniky (MSP) sú hnacou silou európskeho hospodárstva. Sú základným zdrojom pracovných príležitostí, vytvárajú podnikateľského ducha a inováciu v EÚ, teda sú rozhodujúcou podporou konkurencieschopnosti a zamestnanosti. Nová definícia MSP, ktorá nadobudla účinnosť 1. januára 2005, predstavuje rozhodujúci krok ku skvalitneniu podnikateľského prostredia MSP a má za cieľ podporu podnikania, investícií a rastu. Táto definícia sa formovala na základe rozsiahlych konzultácií so zainteresovanými účastníkmi, čo potvrdzuje, že načúvanie malým a stredným podnikom je kľúčom k úspešnej realizácii lisabonských cieľov.“

Günter Verheugen,
člen Európskej komisie
zodpovedný za podnikanie a priemysel

Úvod	5
Význam definície európskeho MSP	6
Ciele tejto príručky	6
1. Prečo nová definícia?	8
Aktualizuje hraničné hodnoty	8
Podporuje mikropodniky	9
Zlepšuje dostupnosť kapitálu	9
Podporuje inováciu a zlepšuje prístup k výskumu a vývoju	10
Zohľadňuje rôzne vzťahy medzi podnikmi	10
2. Uplatňovanie novej definície MSP	11
2.1 Ste podnikom?	12
2.2 Aké sú nové hraničné hodnoty?	12
2.2.1 Počet pracovníkov	15
2.2.2 Ročný obrát a bilančná suma	15
2.3 Čo ešte beriete do úvahy pri výpočte vašich údajov?	16
2.3.1 Ste samostatný podnik?	16
2.3.2 Ste partnerský podnik?	20
2.3.3 Ste prepojený podnik?	23
Záver	26
Prílohy	27
I. Ilustračné príklady	28
II. Text odporúčania	32
III. Modelové vyhlásenie	40
IV. Opatrenia na prevenciu zneužívania definície	50

Úvod

„Kategóriu mikro, malých a stredných podnikov (MSP) tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 miliónov eur a/alebo celková ročná bilančná suma neprevyšuje 43 miliónov eur.“

Výňatok z článku 2 prílohy
k odporúčeniu 2003/361/ES

Mikro, malé a stredné podniky (MSP) zohrávajú v európskom hospodárstve ústrednú úlohu. Sú hlavným zdrojom podnikateľských schopností, inovácie a zamestnanosti. V rozšírenej Európskej únii, ktorú tvorí 25 krajín, približne 23 miliónov malých a stredných podnikov poskytuje okolo 75 miliónov pracovných miest a predstavuje 99 % všetkých podnikov.

MSP sa však často stretávajú s nedostatkami trhu. Často čelia problémom pri získavaní kapitálu alebo úverov, najmä v počiatočnej fáze podnikania. Pre svoje limitované zdroje tiež môžu mať obmedzený prístup k novým technológiám alebo inovácii.

Preto je podpora MSP jednou z priorít Európskej komisie v rámci hospodárskeho rastu, tvorby pracovných miest a hospodárskej i sociálnej súdržnosti.

Ako EÚ podporuje MSP?

Prehľad hlavných možností financovania dostupných pre európske MSP je na internetovej stránke:

europa.eu.int/comm/enterprise/entrepreneurship/sme_envoy/index.htm

© Photos.com

© Photos.com

Význam definície európskeho MSP

Na jednotnom trhu bez vnútorných hraníc je dôležité, aby opatrenia v prospech MSP boli založené na **jednotnej definícii**, čím sa zlepši ich dôslednosť a účinnosť a obmedzia sa deformácie hospodárskej súťaže. Ak vezmeme do úvahy rozsiahle prepojenie medzi vnútroštátnymi opatreniami a opatreniami EÚ, toto všetko je ešte potrebnejšie, aby bolo možné pomôcť MSP v takých oblastiach, ako je financovanie regionálneho rozvoja a výskumu.

V roku 1996 Komisia prijala odporúčanie ustanovujúce prvú jednotnú definíciu MSP¹. Uplatňovanie tejto definície bolo rozšírené v celej Európskej únii. Komisia prijala 6. mája 2003 nové odporúčanie², aby zohľadnila hospodársky vývoj od roku 1996 (úplné znenie sa nachádza v prílohe II, s. 32 tejto príručky). Účinnosť nadobudlo 1. januára 2005 a vzťahuje sa na všetky politiky, programy a opatrenia, ktoré Komisia uskutočňuje pre MSP.

Využitie tejto definície je pre členské štáty dobrovoľné, Komisia ich však vyzýva, rovnako ako Európsku investičnú banku (EIB) a Európsky investičný fond (EIF), aby ju uplatňovali v čo najširšom rozsahu.

Ciele tejto príručky

Táto príručka poukazuje na zmeny, ktoré priniesla nová definícia, a na ich dôvody (pozri kapitolu 1, s. 8). Ďalej vysvetľuje, ako pomocou prístupu založeného na postupných krokoch určiť, či sa podnik môže kvalifikovať ako MSP (pozri kapitolu 2, s. 11).

¹ Odporúčanie Komisie 96/280/ES z 3. apríla 1996 o definícii malých a stredných podnikov (Text s významom pre EHP), *Úradný vestník* ES L 107, 30.4.1996, s. 4 – 9.

² Odporúčanie Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 o definícii mikro, malých a stredných podnikov (Text s významom pre EHP), *Úradný vestník* EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36 – 41.

© Photos.com

© Photos.com

Keďže priemerný európsky podnik nezamestnáva viac ako šesť osôb, väčšina podnikov sa môže považovať za MSP. Nová definícia však zohľadňuje možné vzťahy s inými podnikmi. V niektorých prípadoch tieto vzťahy, najmä ak vytvárajú silné finančné väzby s inými podnikmi, môžu znamenať, že podnik nie je MSP.

Táto príručka je predovšetkým určená pre dve skupiny adresátov.

Prvou sú podnikatelia prevádzkujúci mikro, malý alebo stredný podnik, ktorí by chceli požiadať o granty alebo úvery určené pre MSP. Títo podnikatelia sa tiež môžu zaujímať o to, či spĺňajú kritériá, aby mohli získať výhody na základe osobitných právnych ustanovení platných pre MSP.

Druhou skupinou adresátov sú európski, národní, regionálni a miestni úradníci, ktorí navrhujú a uplatňujú rôzne programy, spracúvajú žiadosti a zaisťujú, aby spoločnosti spĺňali kvalifikačné kritériá pomoci.

Úsilie sa tiež sústreďuje na uľahčenie spracúvania žiadostí MSP o finančnú pomoc alebo účasť v špecifických programoch. Je to možné dosiahnuť prostredníctvom **modelového sebahodnotiaceho vyhlásenia**³, ktoré môžu vyplniť samotné podniky (kópia sa nachádza v prílohe III, s. 40). Toto vyhlásenie možno následne poslať príslušnému administratívne odboru s cieľom stanoviť na základe podanej žiadosti postavenie podniku ako MSP. Použitie vyhlásenia je pre podniky, ako aj administratívu členských štátov dobrovoľné a jeho obsah možno upraviť tak, aby vyhovoval obvyklej vnútroštátnej praxi.

³ Oznámenie Komisie – Modelové vyhlásenie o informáciách vzťahujúcich sa na kvalifikovanie podniku ako MSP, Úradný vestník EÚ C 118, 20.5.2003, s. 5 – 15.

1. Prečo nová definícia?

Nová definícia je výsledkom rozsiahlych diskusií medzi Komisiou, členskými štátmi, obchodnými organizáciami a odborníkmi, ako aj dvoch otvorených konzultácií na internete.

Zmeny odzrkadľujú všeobecný hospodársky rozvoj od roku 1996 a rastúce znalosti o konkrétnych prekážkach, ktorým MSP čelia. Nová definícia viac vyhovuje rôznym kategóriám MSP a lepšie zohľadňuje rozličné druhy vzťahov medzi podnikmi. Podporuje sa ňou inovácia a upevňujú sa partnerstvá, pričom sa zaisťuje, aby sa verejné programy zameriavali len na tie podniky, ktoré pomoc skutočne potrebujú.

Aktualizuje hraničné hodnoty

Vývoj v cenovej oblasti a v oblasti produktivity vyvolal potrebu upraviť hraničné hodnoty pre finančné ukazovatele⁴. Ich výrazné zvýšenie umožní veľkému počtu podnikov zachovať si postavenie MSP a zaisť ich oprávnenosť na podporné opatrenia. Hraničný počet pracovníkov ostal na predchádzajúcich úrovniach, keďže jeho zvýšením by sa oslabila účinnosť opatrení vytvorených špeciálne pre MSP.

⁴ Hraničné hodnoty pre počet pracovníkov a pre finančné ukazovatele zavedené v novej definícii predstavujú maximálne hodnoty. Členské štáty, EIB a EIF si môžu stanoviť nižšie maximálne hodnoty, ak chcú svoje opatrenia zamerať na konkrétnu kategóriu MSP.

© Photos.com

Podporuje mikropodniky

V celej Únii vzniká čoraz viac **mikropodnikov**. V novej definícii sa tento vývoj zohľadňuje a stanovujú sa pre ne hraničné hodnoty. Táto špecifikácia má podporiť prijatie opatrení zameraných na osobitné problémy, ktorým čelia mikropodniky, najmä v počiatočnej fáze podnikania.

Zlepšuje dostupnosť kapitálu

Dostupnosť kapitálu predstavuje trvalý problém, s ktorým sa MSP stretávajú najmä preto, že často nemôžu poskytnúť také záruky, aké požadujú tradiční veritelia. V novej definícii sa tento problém rieši tak, že sa uľahčuje financovanie akciového kapitálu MSP zvýhodnením niektorých investorov, akými sú **regionálne fondy, spoločnosti s rizikovým kapitálom a obchodní podporovatelia („business angels“)**⁵, bez toho, aby podnik prišiel o svoje postavenie MSP (viac podrobností pozri na s. 18 – 19).

To isté sa vzťahuje aj na malé **orgány miestnej samosprávy** s ročným rozpočtom menej ako 10 miliónov eur a menej ako 5 000 obyvateľmi. Tieto orgány môžu do MSP investovať do určitého percenta bez toho, aby bol daný podnik znevýhodnený pri žiadosti o udelenie grantu.

⁵ Obchodných podporovateľov možno charakterizovať ako fyzické osoby alebo skupiny fyzických osôb, ktorých pravidelnou činnosťou je investovanie do rizikového kapitálu, pričom investujú akciový kapitál do nekótovaných podnikov (pozri článok 3 ods. 2 písm. a) prílohy k odporúčeniu 2003/361/ES o definícii mikro, malých a stredných podnikov, ktoré sa nachádza na konci tejto príručky).

Podporuje inováciu a zlepšuje prístup k výskumu a vývoju (VaV)

Pre univerzity a neziskové výskumné centrá teraz platia osobitné ustanovenia, ktoré im umožňujú mať finančný podiel v MSP.

Táto spolupráca je prínosom pre obe strany. Podnik sa posilňuje tým, že získa užitočného finančného partnera a prístup k VaV. Univerzitám a výskumným centráм zase umožňuje praktickú aplikáciu ich inovačnej práce.

Čo v prípade pomoci MSP schválenej pred 1. 1. 2005?

V rámci prechodného opatrenia sa programy Spoločenstva, ktoré v súčasnosti využívajú definíciu MSP z roku 1996, naďalej budú uplatňovať v prospech podnikov, ktoré sa za MSP považovali v čase prijatia takýchto programov. Právne záväzné záväzky, ku ktorým Komisia pristúpila na základe takýchto programov, ostanú nedotknuté (pozri článok 8 ods. 2 definície, s. 37).

Zohľadňuje rôzne vzťahy medzi podnikmi

Jedným z hlavných cieľov novej definície je zabezpečiť, aby sa podporné opatrenia udeľovali len tým podnikom, ktoré ich skutočne potrebujú. Z tohto dôvodu sa v definícii zavádzajú metódy na výpočet hraničných hodnôt pre počet pracovníkov a pre finančné ukazovatele, aby sa získal realistickejší obraz o ekonomickej situácii podniku. Na tento účel sa zaviedlo rozlišovanie jednotlivých druhov podnikov: samostatný podnik, partnerský podnik a prepojený podnik (pozri kapitolu 2 na nasledujúcej strane). V novej definícii sa tiež ustanovujú ochranné opatrenia, aby sa predišlo zneužívaniu postavenia MSP (pozri prílohu IV, s. 50).

V definícii sú jasné inštrukcie, ako pri výpočte finančných ukazovateľov a počtu pracovníkov riešiť konkrétny vzťah medzi MSP a inými podnikmi alebo investormi. V zásade sa v novej definícii zohľadňuje možnosť MSP získavať externé finančné prostriedky. Napríklad podniky, ktoré sú prepojené s inými podnikmi so značnými finančnými zdrojmi, môžu prekročiť maximálne hodnoty a nekvalifikujú sa na postavenie MSP.

2. Uplatňovanie novej definície MSP

Novou definíciou sa zavádzajú tri rozdielne kategórie podnikov. Každá korešponduje s druhom vzťahu, ktorý podnik môže mať s iným podnikom. Toto rozlišovanie je nevyhnutné, aby sa získal jasný obraz o ekonomickej situácii podniku a vylúčili sa tie podniky, ktoré nie sú skutočnými MSP.

Vo všeobecnosti je väčšina MSP **samostatných**, keďže sú buď úplne nezávislé, alebo vstúpili do jedného alebo viacerých menšinových partnerstiev (každé menej ako 25 %) s inými podnikmi (pozri časť 2.3.1, s. 16). Ak takéto vlastníctvo nepresahuje 50 %, vzťah sa považuje za vzťah medzi **partnerskými** podnikmi (pozri časť 2.3.2, s. 20). Nad túto hranicu sa podniky považujú za **prepojené** (pozri časť 2.3.3, s. 23).

V závislosti od kategórie, do ktorej patrí váš podnik, môže byť pri výpočte vašich vlastných údajov potrebné zahrnúť aj údaje jedného alebo viacerých iných podnikov. Výsledok výpočtu vám umožní overiť si, či spĺňate hraničné hodnoty pre počet pracovníkov a pre finančné ukazovatele ustanovené v definícii (pozri časť 2.3, s. 16). Podniky, ktoré tieto hodnoty prekračujú, strácajú svoje postavenie MSP.

2.1 Ste podnikom? (článok 1)*

Prvým krokom, aby ste sa kvalifikovali ako MSP, je predpoklad, že ste podnikom.

V súlade s novou definíciou je podnikom „každý subjekt, bez ohľadu na jeho právnu formu, ktorý vykonáva hospodársku činnosť“.

Toto znenie nie je nové. Odzrkadľuje terminológiu používanú Európskym súdnym dvorom v jeho rozhodnutiach. Tým, že sa nová definícia MSP formálne ustanovila v odporúčaní, jej rozsah je teraz jasne vymedzený. Preto sa za podniky môžu považovať aj samostatne zárobkovo činné osoby, rodinné firmy, partnerstvá a združenia, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť.

Rozhodujúcim faktorom je hospodárska činnosť, nie právna forma.

2.2 Aké sú nové hraničné hodnoty? (článok 2)

Po tom, ako ste si overili, že ste podnikom, musíte zostaviť údaje za váš podnik podľa týchto troch kritérií:

- počet pracovníkov,
- ročný obrat,
- ročná bilančná suma.

Porovnanie vašich údajov s hraničnými hodnotami pre uvedené tri kritériá vám umožní určiť, či ste mikro, malý alebo stredný podnik.

* Číslo článkov odkazujú na prílohu k odporúčaniu Európskej komisie zo 6. mája 2003 (pozri prílohu II, s. 32).

Aké údaje máte použiť?

Pri výpočte hodnôt pre počet pracovníkov a finančné ukazovatele by ste mali použiť údaje z vašej poslednej schválenej ročnej účtovnej závierky. Novozaložené podniky, ktoré ešte nemajú schválenú ročnú účtovnú závierku, by mali urobiť čestný realistický odhad príslušných údajov dosiahnutých počas finančného roka (pozri článok 4, s. 36).

Treba poznamenať, že je potrebné dodržiavať hraničné hodnoty pre počty pracovníkov, MSP si však môže vybrať, či bude spĺňať maximálne hodnoty stanovené **bud'** pre obrat, **alebo** pre bilančnú sumu. **Nemusí** spĺňať obe kritériá a môže jedno z nich prekračovať bez toho, aby stratil svoje postavenie.

V novej definícii sa táto možnosť ponúka, keďže už zo samotnej povahy podnikov v obchodnom a distribučnom sektore vyplýva, že majú vyššie obraty ako podniky vo výrobnom sektore. Možnosť voľby medzi týmto kritériom a bilančnou sumou, ktorá odráža celkové imanie podniku, zabezpečuje, že k MSP zaoberajúcim sa rôznymi druhmi hospodárskej činnosti sa pristupuje rovnako.

Ako je zrejmé z tabuľky na strane 14, kategória mikro, malých a stredných podnikov zahŕňa podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktoré majú buď ročný obrat nepresahujúci 50 miliónov eur, alebo ročnú bilančnú sumu neprevyšujúcu 43 miliónov eur.

DEFINOVANIE MSP

POČET PRACOVNÍKOV

+/-

BILANČNÁ

SUMA ROČNÝ OBRAT

V rámci tejto kategórie:

Malé podniky sa definujú ako podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 50 osôb a ktorých ročný obrat alebo ročná bilančná suma nepresahuje 10 miliónov eur.

Mikro podniky sa definujú ako podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 10 osôb a ktorých ročný obrat alebo ročná bilančná suma nepresahuje 2 milióny eur.

NOVÉ HRANIČNÉ HODNOTY (článok 2)

Kategória podniku	Počet pracovníkov: Ročná pracovná jednotka (RPJ)	Ročný obrat	Ročná bilančná suma
Stredný	< 250	≤ 50 mil. eur (40 mil. eur v roku 1996)	≤ 43 mil. eur (27 mil. eur v roku 1996)
Malý	< 50	≤ 10 mil. eur (7 mil. eur v roku 1996)	≤ 10 mil. eur (5 mil. eur v roku 1996)
Mikro	< 10	≤ 2 mil. eur (predtým nedefinované)	≤ 2 mil. eur (predtým nedefinované)

Aká je definícia „zamestnanca“?

Uplatňujú sa tu vnútroštátne pracovnoprávne predpisy, ktoré sú v jednotlivých krajinách rôzne, napríklad pre kategórie zamestnancov pracujúcich na dobu určitú ako nezávislá zmluvná strana alebo na základe dočasnej dohody so sprostredkovateľskou agentúrou. Na to, aby ste zistili, ako vaše vnútroštátne právne predpisy definujú pojem „zamestnanec“, mali by ste sa obrátiť na vaše orgány.

Podrobné kontakty vašich národných orgánov nájdete na internetovej stránke europa.eu.int/comm/employment_social/esf2000/contacts-en.htm

2.2.1 Počet pracovníkov (článok 5)

Počet pracovníkov je rozhodujúcim úvodným kritériom na zistenie toho, do ktorej kategórie MSP patrí. Zahŕňa zamestnancov na plný pracovný úväzok, na čiastočný pracovný úväzok a sezónnych pracovníkov, pričom zahŕňa tieto druhy pracovníkov:

- zamestnanci;
- osoby, ktoré pracujú pre podnik, sú mu podriadené a podľa vnútroštátnych právnych predpisov sa považujú za zamestnancov;
- vlastníci – manažéri;
- partneri, ktorí sa podieľajú na pravidelnej činnosti v podniku a majú z neho finančné výhody.

Učni alebo študenti, ktorí sa zúčastňujú na odbornom vzdelávaní na základe učňovských zmlúv alebo zmlúv o odbornom vzdelávaní, sa do počtu pracovníkov nezarátavajú. Podobne sa **nezapočítavajú** ani zamestnanci na materskej alebo rodičovskej dovolenke.

Počet pracovníkov sa vyjadruje v ročných pracovných jednotkách (RPJ). Každý, kto počas celého referenčného roka pracoval na plný pracovný úväzok vo vašom podniku, alebo pracoval v jeho mene, sa považuje za jednu jednotku. Tí, ktorí pracovali na čiastočný pracovný úväzok, sezónni pracovníci a tí, ktorí nepracovali celý rok, sa považujú za časti jednej jednotky.

2.2.2 Ročný obrat a bilančná suma (článok 4)

Ročný obrat sa určuje na základe výpočtu príjmov, ktoré vaša spoločnosť získala počas príslušného roka z predaja a služieb, po vyplatení všetkých rabatov. Obrat by nemal zahŕňať daň z pridanej hodnoty (DPH) alebo iné nepriame dane⁶.

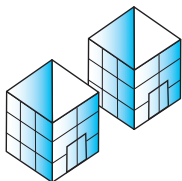
Ročná bilančná suma sa vzťahuje na hodnotu základných aktív vašej spoločnosti⁷.

⁶ Pozri článok 28 smernice Rady 78/660/EHS z 25. júla 1978 o ročnej účtovnej závierke niektorých typov spoločností, vychádzajúcej z článku 54 ods. 3 písm. g) Zmluvy, *Úradný vestník ES* L 222, 14.8.1978, s. 11 – 31.

⁷ Viac podrobností pozri v článku 12 ods. 3 smernice Rady 78/660/EHS z 25. júla 1978 o ročnej účtovnej závierke niektorých typov spoločností, vychádzajúcej z článku 54 ods. 3 písm. g) Zmluvy, *Úradný vestník ES* L 222, 14.8.1978, s. 11 – 31.

Čo sa stane, ak prekročíte niektorú referenčnú hodnotu?

Ak počas referenčného roka váš podnik prekročí maximálne hodnoty pre počet pracovníkov alebo pre finančné ukazovatele, neovplyvní to vašu situáciu. Ostáva vám postavenie MSP, s ktorým ste začali rok. Toto postavenie však stratíte, ak uvedené maximálne hodnoty prekročíte dve po sebe idúce účtovné obdobia. Naopak, postavenie MSP získate, ak ste predtým boli veľkým podnikom a počas dvoch po sebe idúcich účtovných období ste klesli pod uvedené maximálne hodnoty⁸ (pozri článok 4 ods. 2, s. 36).

2.3 Čo ešte beriete do úvahy pri výpočte vašich údajov?

Aby ste mohli pripraviť svoje individuálne údaje, budete musieť určiť, či je váš podnik **samostatný** – čo je jednoznačne najčastejšia kategória – **partnerský** alebo prepojený podnik. Na tento účel musíte zohľadniť všetky vzťahy, ktoré máte s inými podnikmi. V závislosti od kategórie, do ktorej patrí váš podnik, možno budete musieť k svojim údajom pridať niektoré alebo všetky údaje týchto podnikov. Výpočty pre každý z troch druhov podnikov sú rôzne a v konečnom dôsledku určujú, či spĺňate rôzne maximálne hodnoty ustanovené v definícii MSP.

Podniky, ktoré zostavujú konsolidované účty alebo sú zahrnuté do účtovníctva podniku, ktorý takéto účty zostavuje, sa obvykle považujú za prepojené.

2.3.1 Ste samostatný podnik? (článok 3 ods. 1)

Definícia

Samostatným podnikom ste, ak:

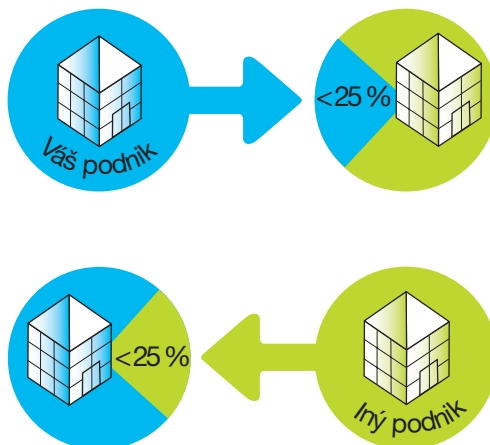
- ste celkom nezávislí, tzn. nemáte žiadnu účasť v iných podnikoch, ani iný podnik nemá účasť vo vašom podniku,
- vlastníte menej ako 25 % základného imania alebo hlasovacích práv (podľa toho, ktorý podiel je väčší) v jenom alebo viacerých podnikoch a/alebo vonkajšie subjekty nemajú 25 % alebo väčší podiel na základnom imaní alebo hlasovacích právach (podľa toho, ktorý je väčší) vo vašom podniku.

Ak ste samostatný podnik, znamená to, že nie ste partnerom iného podniku alebo prepojení s iným podnikom (pozri článok 3 ods. 1, s. 35).

⁸ Pri vyplňaní modelového vyhlásenia by ste mali uviesť, či vo vašich údajoch nenastali zmeny oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu, ktoré by mohli viesť k zmene kategórie vášho podniku (mikro, malý, stredný alebo veľký) (pozri modelové vyhlásenie na konci tejto príručky).

SAMOSTATNÉ PODNIKY

Váš podnik vlastní menej ako 25 % (základného imania alebo hlasovacích práv) v inom podniku a/alebo iný podnik vlastní menej ako 25 % vo vašom podniku.

Poznámka: Môžete mať niekoľko investorov, pričom každý z nich má vo vašom podniku podiel nepresahujúci 25 %, a naďalej ostať samostatným podnikom za predpokladu, že títo investori nie sú navzájom prepojení v zmysle časti 2.3.3 („prepojené podniky“). Ak sú títo investori prepojení, možno vás považovať za partnerský alebo prepojený podnik, v závislosti od vašej individuálnej situácie (pre ilustráciu pozri schému na strane 30).

Príprava údajov o vašom podniku

(článok 6 ods. 1)

Ak ste samostatným podnikom, na overenie toho, či spĺňate hraničné hodnoty uvedené v časti 2.2, s. 12, použijete len údaje o počte pracovníkov a finančné ukazovatele z vašej ročnej účtovnej závierky.

Čo sú inštitucionálni investori?

Európska komisia formálne nedefinuje pojem „inštitucionálni investori“. Obvykle sa vnímajú ako investori, ktorí obchodujú s veľkým objemom cenných papierov v mene veľkého počtu individuálnych malých investorov a ktorí nemajú priamu účasť na riadení spoločností, do ktorých investujú. Za inštitucionálnych investorov možno napríklad považovať podielové fondy alebo dôchodkové fondy.

Výnimky (článok 3 ods. 2 písm. a) – d))

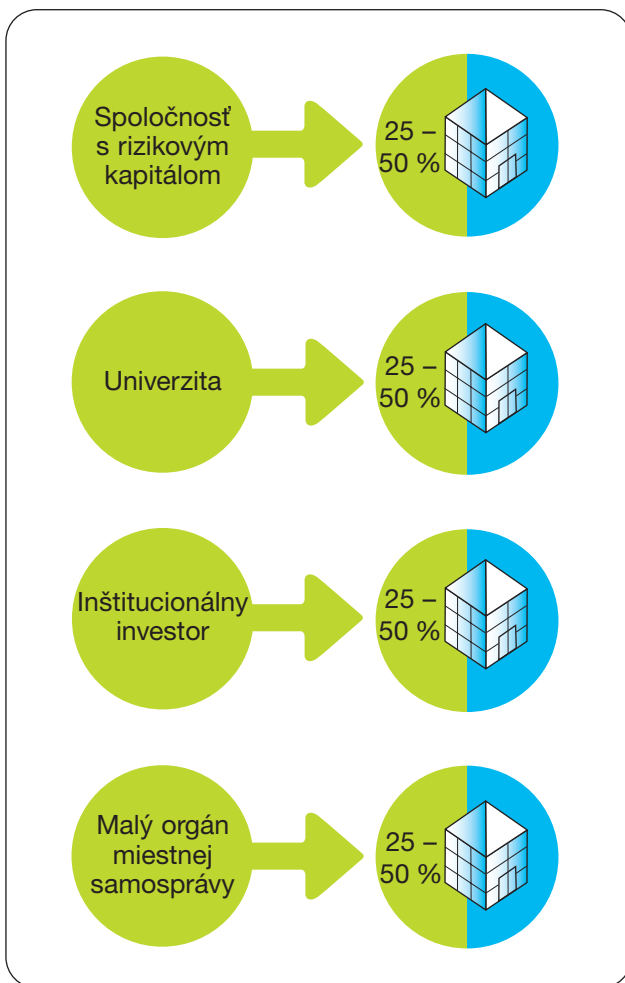
Medzi samostatné podniky, teda podniky, ktoré nemajú žiadny partnerský podnik, vás možno zaradiť, aj keď uvedenú 25 % hraničnú hodnotu dosahuje alebo prekračuje ktorýkoľvek z týchto investorov:

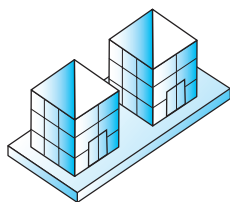
- verejné investičné spoločnosti, spoločnosti s rizikovým kapitálom a obchodní podporovatelia⁹,
- univerzity a neziskové výskumné centrá,
- inštitucionálni investori vrátane regionálnych rozvojových fondov,
- orgány miestnej samosprávy s ročným rozpočtom menej ako 10 miliónov eur a s menej ako 5 000 obyvateľov.

Samostatným podnikom môžete ostať, hoci máte jedného alebo viacerých vymenovaných investorov. Každý z nich môže mať vo vašom podniku podiel nepresahujúci 50 % za predpokladu, že nie sú navzájom prepojení (pojem prepojený podnik pozri v časti 2.3.3, s. 23).

Samozrejme, každý investor má svoje práva ako akcionár, nemôže ich však prekročiť a mať vplyv na riadenie podniku v zmysle článku 3 ods. 3 definície („prepojené podniky“).

⁹ Definíciu obchodných podporovateľov pozri v poznámke pod čiarou č. 5 na strane 9. Finančná účasť obchodných podporovateľov v podniku musí byť menej ako 1 250 000 eur.

2.3.2 Ste partnerský podnik?

(článok 3 ods. 2)

Tento druh vzťahu predstavuje situáciu, v ktorej podniky nadväzujú s inými podnikmi hlavné finančné partnerstvá bez toho, aby mal jeden podnik efektívnu priamu alebo nepriamu kontrolu nad druhým podnikom. Partneri sú podniky, ktoré nie sú ani samostatné, ani navzájom prepojené.

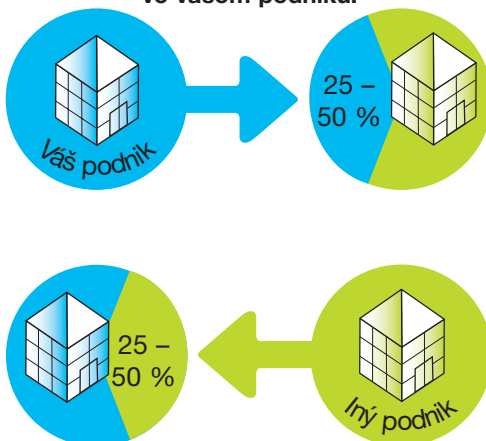
Definícia

Partnerským podnikom ste, ak:

- vlastníte 25 % alebo väčší podiel na základnom imaní alebo hlasovacích právach v inom podniku a/alebo iný podnik vlastní 25 % alebo väčší podiel vo vašom podniku,
- nie ste prepojený s iným podnikom (pozri časť 2.3.3, s. 23). To medziiným znamená, že vaše hlasovacie práva v inom podniku (alebo naopak) nepresahujú 50 %.

PARTNERSKÉ PODNIKY

Váš podnik vlastní najmenej 25 %, nie však viac ako 50 %, v inom podniku a/alebo iný podnik vlastní najmenej 25 %, nie však viac ako 50 %, vo vašom podniku.

Ako nakladať s údajmi o partnerovi vášho partnera?

Aby sa predišlo komplikovaným a nekonečným výpočtom, v definícii sa uplatňuje toto pravidlo:

Ak má váš partnerský podnik iných partnerov, musíte započítať len údaje toho partnerského(-ých) podniku(-ov), ktorý je bezprostredne vyššie alebo nižšie pri vašom podniku (pozri článok 6 ods. 2, s. 37 a schému na s. 29).

Ako postupovať, ak je váš partner prepojený s iným podnikom?

V takom prípade sa k údajom vášho partnerského podniku musí pripočítať 100 % údajov prepojeného podniku (pozri časť 2.3.3, s. 23). Vy potom ku svojim vlastným údajom pripočítate percento, ktoré sa rovná podielu vo vlastníctve vášho partnerského podniku (pozri článok 6 ods. 3, s. 37 a schému, s. 28 – 30).

Príprava údajov za váš podnik (článok 6 ods. 2, ods. 3 a ods. 4)

Ak ste partnerským podnikom, musíte pri určovaní vašej oprávnenosti na postavenie MSP prirábať k vašim vlastným údajom aj **pomernú časť** počtu pracovníkov a finančných ukazovateľov druhého podniku. Táto pomerná časť odzrkadľuje percento vlastnených podielov alebo hlasovacích práv – podľa toho, ktoré je väčšie.

Takže, ak máte 30 % podiel v inom podniku, ku svojim údajom pripočítate 30 % jeho počtu pracovníkov, obratu a bilančnej sumy. Ak máte viac partnerských podnikov, rovnaký druh výpočtu treba vykonať pre každý partnerský podnik, ktorý je bezprostredne vyššie alebo nižšie pri vašom podniku.

Prípady orgánov verejnej moci (článok 3 ods. 4)

Podľa novej definície podnik nie je MSP, ak 25 % alebo viac jeho základného imania alebo hlasovacích práv je pod priamou alebo nepriamou kontrolou, spoločne alebo individuálne, jedného alebo viacerých verejných orgánov. Dôvodom tohto ustanovenia je skutočnosť, že verejné vlastníctvo môže takémuto podniku prinášať určité výhody, najmä finančné, oproti iným podnikom financovaným zo súkromného akciového kapitálu. Okrem toho je často nemožné vypočítať príslušné údaje o pracovníkoch a finančnej situácii verejných orgánov.

Investori vymenovaní na stranách 18 – 19, ako sú univerzity alebo orgány miestnej samosprávy, ktorí majú postavenie verejného orgánu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, nie sú v tomto pravidle zahrnutí. Môžu mať v podniku vlastnícky podiel od 25 %, nie však viac ako 50 %, bez toho, aby tento podnik stratil svoje postavenie MSP.

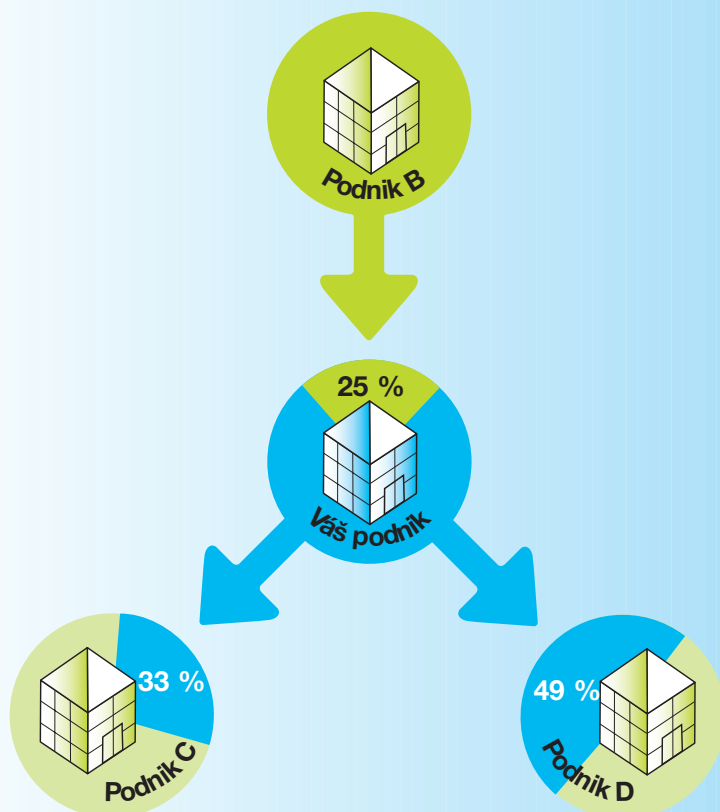
Ako vypočítať údaje partnerských podnikov

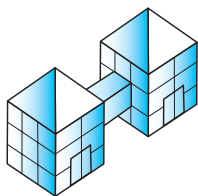
(Uvedené percentuálne hodnoty sú čisto ilustratívne. Ďalšie príklady pozri v prílohe I.)

Váš podnik A vlastní 33 % v podniku C a 49 % v podniku D, zatiaľ čo podnik B má 25 % podiel vo vašom podniku.

Aby ste vypočítali váš počet pracovníkov a finančné ukazovatele, k vlastným celkovým údajom pripočítate príslušné percentuálne hodnoty z údajov za podniky B, C a D.

VÁŠ ÚHRN = 100 % za A + 25 % za B + 33 % za C + 49 % za D.

2.3.3 Ste prepojený podnik?

(článok 3 ods. 3)

Tento druh vzťahu predstavuje ekonomickú situáciu, v ktorej podniky tvoria skupinu prostredníctvom priamej alebo nepriamej kontroly väčšiny hlasovacích práv jedného podniku iným podnikom alebo prostredníctvom možnosti uplatňovať rozhodujúci vplyv v podniku. Takéto prípady sú teda menej časté ako dva predchádzajúce druhy.

Definícia

Dva podniky alebo viac podnikov je prepojených, ak je medzi nimi ktorýkoľvek z týchto vzťahov:

- jeden podnik vlastní väčšinu akcionárskych alebo členských hlasovacích práv v inom podniku,
- jeden podnik môže menovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného podniku,
- zmluva medzi podnikmi alebo ustanovenia spoločenskej zmluvy alebo stanov podniku umožňujú jednému podniku uplatňovať rozhodujúci vplyv v druhom podniku,
- jeden podnik môže mať, na základe dohody, výhradnú kontrolu nad väčšinou akcionárskych alebo členských hlasovacích práv iného podniku.

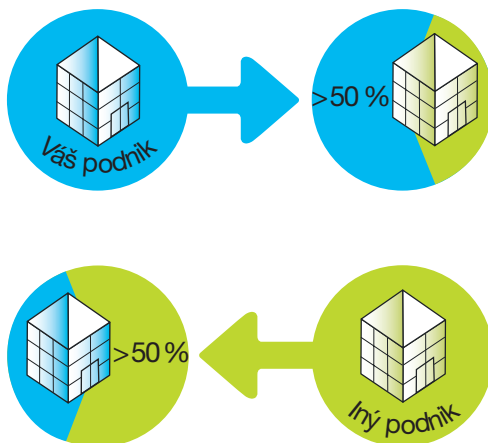
Typickým príkladom prepojeného podniku je stopercentná dcérska spoločnosť.

Čo v prípade frančízy?

Dva podniky s frančízou nemusia byť nevyhnutne prepojenými podnikmi. Závisí to od podmienok jednotlivých dohôd o frančíze. Podniky sa považujú za prepojené, len ak takáto dohoda zahŕňa jeden zo štyroch vzťahov vymenovaných na predchádzajúcej strane.

PREPOJENÉ PODNIKY

Váš podnik vlastní viac ako 50 % akcionárskych alebo členských hlasovacích práv v inom podniku a/alebo iný podnik vlastní viac ako 50 % vo vašom podniku.

Príprava údajov za váš podnik

(článok 6 ods. 2, ods. 3 a ods. 4)

Pri určovaní toho, či spĺňate hraničné hodnoty pre počet pracovníkov a pre finančné ukazovatele uvedené v definícii, treba k údajom za váš podnik pripočítať 100 % údajov za prepojený podnik.

Podnik vo všeobecnosti okamžite vie, či je prepojeným podnikom, keďže vo väčšine členských štátov zákon vyžaduje, aby takýto podnik zostavoval konsolidované účtovné závierky, alebo sa v rámci konsolidácie zahŕňal do účtovníctva iného podniku.

Ak nezostavujete konsolidované účtovné závierky a podnik, s ktorým ste prepojení, je tiež prepojený s inými podnikmi v reťazci, musíte k vašim údajom pridať 100 % údajov všetkých týchto prepojených podnikov.

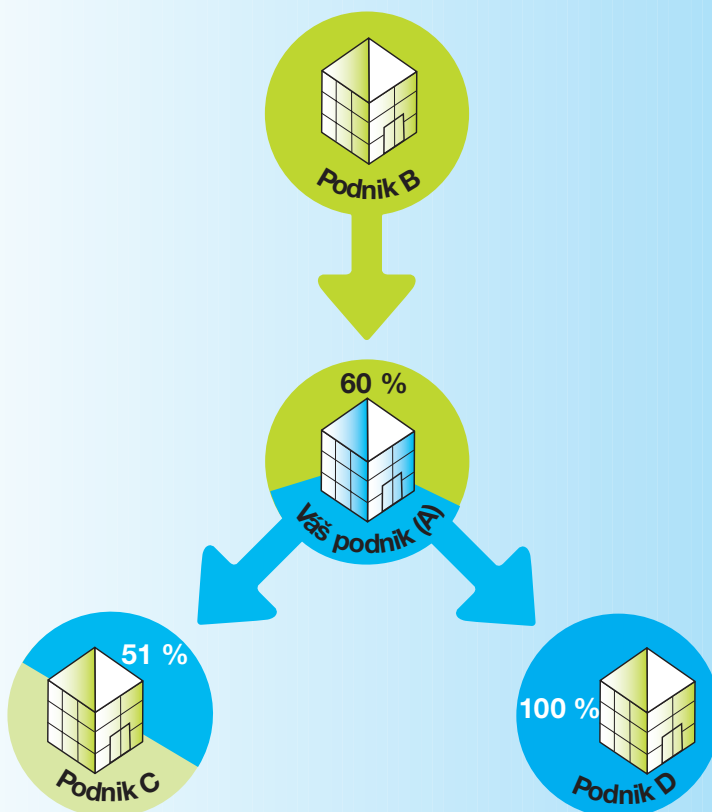
Ako vypočítať údaje prepojených podnikov

(Uvedené percentuálne hodnoty sú iba ilustratívne. Ďalšie príklady pozri v prílohe I.)

Váš podnik A vlastní 51 % v podniku C a 100 % v podniku D, zatiaľ čo podnik B má 60 % podiel vo vašom podniku.

Keďže majetkový podiel v každom prípade presahuje 50 %, pri výpočte vašich hraničných hodnôt pre počet pracovníkov a pre finančné ukazovatele pridáte za každý z daných štyroch podnikov 100 % údajov.

VÁŠ ÚHRN = 100 % za A + 100 % za B + 100 % za C + 100 % za D.

Záver

Definícia predstavuje dôležitý nástroj pri zavádzaní účinných opatrení a programov na podporu rozvoja a úspechu MSP. Preto vyzývame členské štáty, spolu s Európskou investičnou bankou a Európskym investičným fondom, aby ju uplatňovali v čo najširšom rozsahu.

Dúfame, že táto príručka bude užitočná pre MSP, ktoré chcú využiť vo svoj prospech opatrenia zavedené európskymi, národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi v súlade s touto novou definíciou.

Nová definícia sa môže ďalej upravovať a v prípade potreby ju Komisia v nadchádzajúcich rokoch upraví, aby zohľadňovala skúsenosti a hospodársky vývoj v Európskej únii.

Text odporúčania Komisie z roku 2003 a modelové vyhlásenie nájdete na stranách začínajúcich stranou 32.

Prílohy

- I. Ilustračné príklady
- II. Text odporúčania
- III. Modelové vyhlásenie
- IV. Opatrenia na prevenciu zneužívania definície

Oznámenie, v ktorom je modelové vyhlásenie, bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* C 118 z 20. mája 2003. Odvtedy sa dvakrát upravilo formou korigenda.

Konsolidovaná verzia, ktorá sa nachádza v prílohe, bola vytvorená na účely tejto príručky.

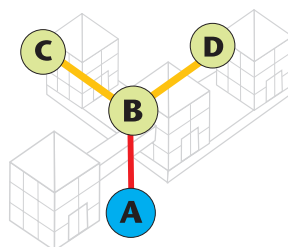
Príklad 1:

Váš podnik A je **prepojený** s podnikom B prostredníctvom 60 % vlastníctva, ktoré má podnik B vo vašom podniku. Podnik B však má tiež dvoch **partnerov**, podniky C a D, pričom podnik C vlastní 32 % a podnik D 25 % v podniku B.

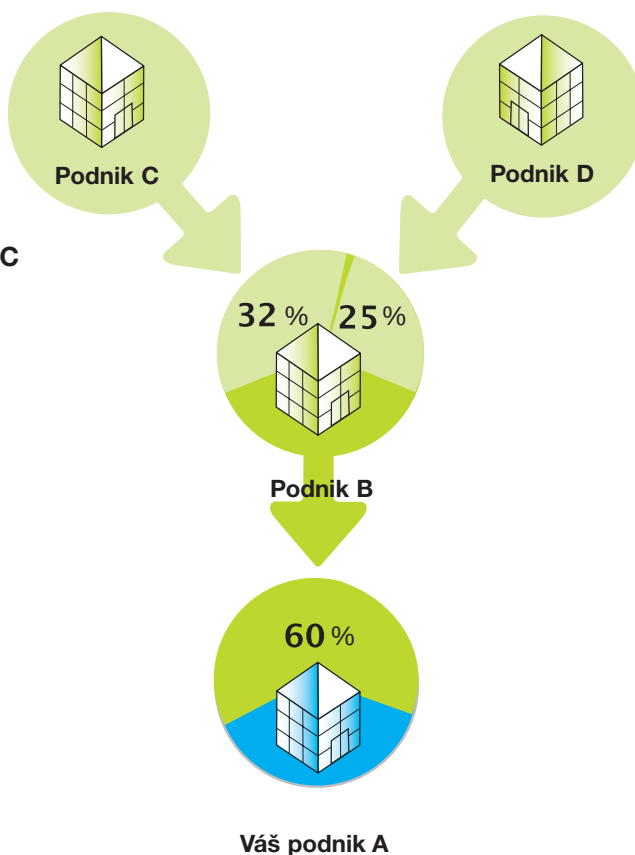
Pri výpočte vašich údajov

musíte k údajom za váš vlastný podnik pridať 100 % údajov za podnik B, plus 32 % údajov za podnik C a 25 % údajov za podnik D.

**Váš ÚHRN = 100 % za A
+ 100 % za B + 32 % za C
+ 25 % za D**

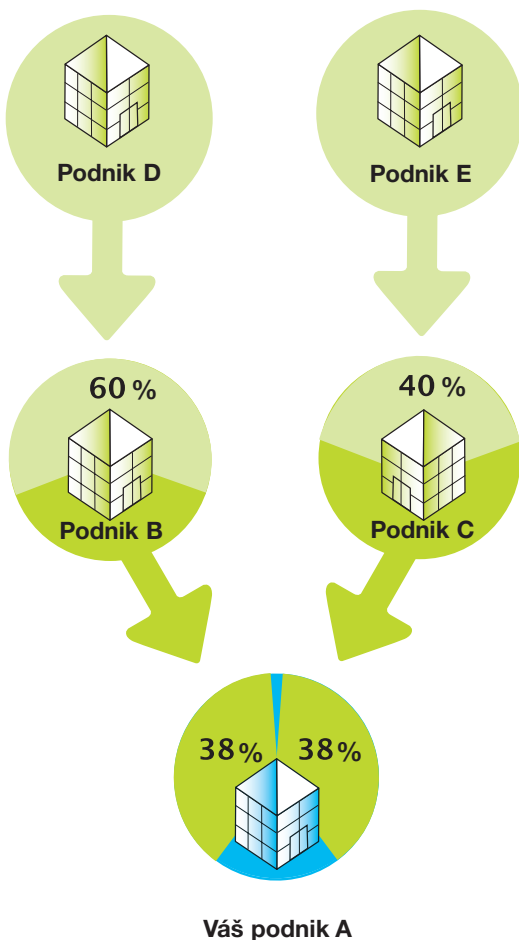
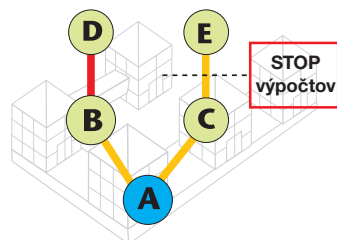

A-B **B-C** **B-D**
prepojené partneri partneri

Príklad 2:

A-B partneri A-C partneri B-D prepojené C-E partneri

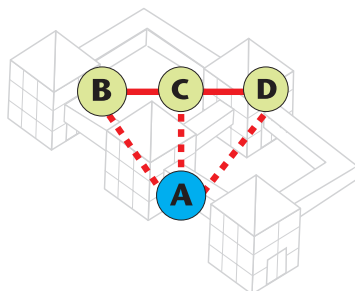
Podniky B a C sú zhodne **partnermi** vášho podniku A, keďže každý z nich má 38 % podiel vo vašom podniku. Podnik B je však tiež **prepojený** s podnikom D prostredníctvom 60 % podielu a podniky C a E sú **partneri** (40 %).

Pri výpočte vašich údajov musíte k údajom za váš vlastný podnik na jednej strane pripočítať 38 % kumulovaných údajov za podniky B a D (pretože podniky B a D sú prepojené) a na druhej strane len 38 % údajov za podnik C. Údaje za podnik E nemusíte zohľadňovať, pretože tento partnerský podnik nie je **bezprostredne** vyššie pri vašom podniku (pozri rámčeky na s. 21).

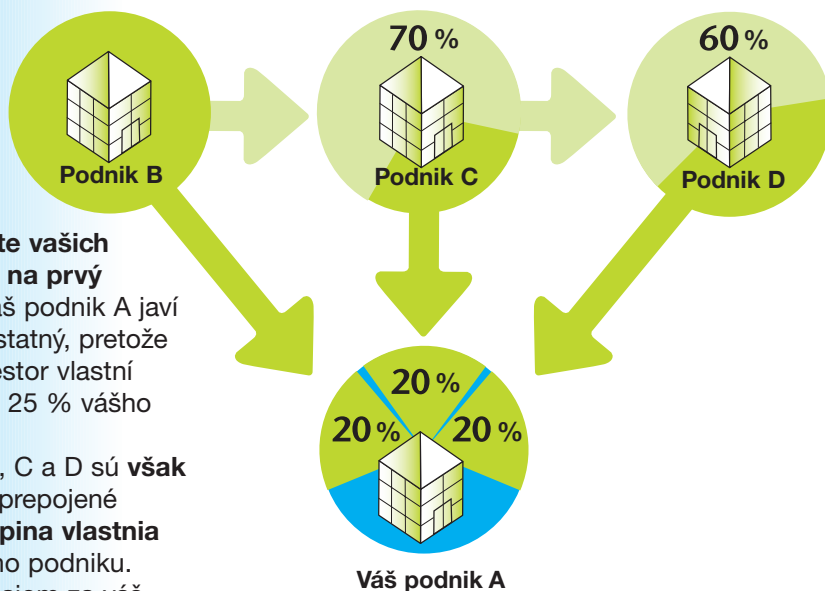
VÁŠ ÚHRN = 100 % za A + 38 % za (B + D) + 38 % za C

Príklad 3:

Váš podnik A má troch investorov, investora B, C a D, z ktorých každý vlastní 20 % vášho základného imania alebo hlasovacích práv. Títo investori sú sami navzájom prepojení a tvoria **skupinu prepojených podnikov**: podnik B má 70 % podiel v podniku C, ktorý má 60 % podiel v podniku D.

B-C
C-D
.....
prepojené Na prvý pohľad samostatné, no prepojené so skupinou

Pri výpočte vašich údajov sa na prvý pohľad váš podnik A javí ako samostatný, pretože každý investor vlastní menej ako 25 % vášho podniku. Podniky B, C a D sú **však** navzájom prepojené a **ako skupina vlastní** 60 % vášho podniku. Preto k údajom za váš vlastný podnik musíte prirátavať 100 % údajov za podniky B, C a D.

Váš ÚHRN = 100 % za A + 100 % za B + 100 % za C + 100 % za D

- II. Text odporúčania
- III. Modelové vyhlásenie
- IV. Opatrenia na prevenciu
zneužívania definície

KOMISIA

ODPORÚČANIE KOMISIE

zo 6. mája 2003

o definícii mikro, malých a stredných podnikov

(oznámené pod číslom dokumentu C (2003) 1422)

(Text s významom pre EHP)

(2003/361/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä jej článok 211 druhú zarážku,

keďže:

(1) V správe predloženej Rade v roku 1992 na žiadosť Rady „priemyslu“, ktorá sa konala dňa 28. mája 1990, Komisia navrhla, aby sa zamedzilo množenie definícií malých a stredných podnikov používaných na úrovni Spoločenstva. Odporúčanie Komisie 96/280/ES z 3. apríla 1996 o definícii malých a stredných podnikov ⁽¹⁾ sa zakladalo na myšlienke, že existencia rozdielnych definícií na úrovni Spoločenstva a na národnej úrovni by mohla viesť k rozporom. V súlade s logikou jednotného trhu bez vnútorných hraníc by aj úprava podnikov mala vychádzať zo súboru jednotných pravidiel. Prijatie takéhoto prístupu je ešte viac potrebné vzhľadom na rozsiahle prepojenie medzi vnútroštátnymi opatreniami a opatreniami Spoločenstva, ktoré pomáhajú mikro, malým a stredným podnikom (MSP), napríklad v súvislosti so štrukturálnymi fondmi alebo výskumom. To znamená, že treba predísť situáciám, keď Spoločenstvo sústreďuje svoje činnosti na určitú kategóriu MSP a členské štáty na inú. Okrem toho sa predpokladá, že používanie rovnakej definície v rámci Komisie, členských štátov, Európskej investičnej banky (EIB) a Európskeho investičného fondu (EIF) by viedlo k zlepšeniu konzistentnosti a účinnosti politík zameraných na MSP, a teda by zmierňovalo riziko deformovania hospodárskej súťaže.

(2) Členské štáty využívajú odporúčanie 96/280/ES veľmi často a definícia, ktorá sa nachádza v jeho prílohe, sa prevzala aj do nariadenia Komisie (ES) č. 70/2001 z 12. januára 2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom ⁽²⁾. Okrem potreby prispôbiť odporúčanie 96/280/ES hospodárske-

mu vývoju v súlade s článkom 2 jeho prílohy, treba zohľadniť aj množstvo problémov s výkladom, ktoré sa ukázali pri uplatňovaní tohto odporúčania, ako aj poznatky podnikov. Vzhľadom na množstvo zmien a doplnení, ktoré v súčasnosti treba vykonať v odporúčaní 96/280/ES, a z dôvodu zrozumiteľnosti je vhodné toto odporúčanie nahraďiť novým.

(3) Treba tiež objasniť, že v súlade s článkami 48, 81 a 82 Zmluvy, podľa výkladu Súdneho dvora Európskych Spoločenstiev, za podnik sa považuje každý subjekt, bez ohľadu na jeho právnu formu, ktorý vykonáva hospodársku činnosť, vrátane najmä samostatne zárobkovo činných osôb a rodinných podnikov, ktoré vykonávajú remeselnícke alebo iné činnosti, partnerstiev alebo združení, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť.

(4) Kritérium počtu pracovníkov je nepochybne jedným z najdôležitejších a treba ho vnímať ako hlavné kritérium; zavedenie finančného kritéria je však potrebným doplnkom, aby bolo možné zachytiť skutočný rozsah a výkonnosť podniku a jeho postavenie v porovnaní s konkurenciou. Nie je však žiaduce využívať obrat ako jediné finančné kritérium, najmä preto, že podniky v sektore obchodu a distribúcie majú prirodzene vyššie hodnoty obratu ako podniky vo výrobnom sektore. Preto by sa kritérium obratu malo kombinovať s bilančnou sumou, teda s kritériom, ktoré odráža celkové imanie podnikateľa, pričom existuje možnosť prekročiť jedno z týchto kritérií.

(5) Maximálne hodnoty pre obrat sa vzťahujú na podniky, ktoré pôsobia v rozdielnych oblastiach hospodárskej činnosti. S cieľom predísť neúmerným obmedzeniam pri uplatňovaní definície treba tieto hodnoty aktualizovať, aby zohľadňovali zmeny v cenách aj produktivite.

(6) Čo sa týka maximálnych hodnôt pre bilančnú sumu, pokiaľ absentujú nové prvky, trvá dôvod na zachovanie prístupu, podľa ktorého sa maximálne hodnoty pre obrat upravujú koeficientom vychádzajúcim zo štatistického pomeru uvedených dvoch premenných. Štatistické trendy poukazujú na požiadavku zvýšiť maximálne hodnoty pre obrat. Keďže tento trend je pri jednotlivých veľkostných kategóriách podnikov rozdielny, je tiež vhodné upraviť koeficient, a tak čo najvernejšie odrážať

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 107, 30.4.1996, s. 4

⁽²⁾ Ú. v. ES L 10, 13.1.2001, s. 33.

hospodárske trendy a neznevýhodňovať mikropodniky a malé podniky oproti stredným podnikom. V prípade mikropodnikov a malých podnikov sa tento koeficient výrazne približuje k hodnote 1. Pre zjednodušenie preto treba v rámci týchto kategórií podnikov zvoliť jednu hodnotu platnú pre maximálne hodnoty pre obrat a bilančnú sumu.

- (7) Tak ako v odporúčaní 96/280/ES, maximálne hodnoty pre finančné ukazovatele a pre počet pracovníkov predstavujú najvyššie možné hodnoty, pričom členské štáty, EIB a EIF si tieto hodnoty môžu stanoviť nižšie, ako sú maximálne hodnoty Spoločenstva, ak chcú zamerať svoje opatrenia na konkrétnu kategóriu MSP. V záujme zjednodušenia administratívneho spracovania majú členské štáty, EIB a EIF možnosť využívať len jedno kritérium – počet pracovníkov – v prípade zavádzania niektorých svojich politík. To sa však nevzťahuje na rôzne pravidlá v rámci práva hospodárskej súťaže, kde sa musia využívať a dodržiavať aj finančné kritériá.
- (8) Po podpísaní Európskej charty malých podnikov Európskou radou v Santa Maria da Feira v júni 2000 by sa mali lepšie definovať aj mikropodniky – kategória malých podnikov, ktorá je obzvlášť dôležitá pre rozvoj podnikania a tvorbu pracovných príležitostí.
- (9) S cieľom získať lepší obraz o skutočnej ekonomickej pozícii MSP a vyňať z tejto kategórie skupiny podnikov, ktorých ekonomická sila môže prevyšovať silu skutočných MSP, treba rozlišovať rôzne typy podnikov podľa toho, či sú samostatné, či majú vlastníctvo, ktoré neznamená kontrolu (partnerské podniky), alebo či sú prepojené s inými podnikmi. Limit podľa odporúčania 96/280/ES v hodnote 25 % vlastníctva, keď pri nižších hodnotách sa podnik považuje za samostatný, ostal nezmenený.
- (10) Aby sa podporilo zakladanie podnikov, financovanie akciového kapitálu MSP a vidiecky a miestny rozvoj, podniky možno považovať za samostatné napriek vlastníctvu v hodnote 25 % alebo viac, ak sú v rukách niektorých kategórií investorov, ktorí zohrávajú pozitívnu úlohu pri financovaní a zakladaní podnikania. Podmienky pre týchto investorov však predtým neboli určené. Prípád „obchodných podporovateľov“ (fyzických osôb alebo skupín fyzických osôb, ktorých pravidelnou činnosťou je investovanie do rizikového kapitálu) si zaslúži osobitnú pozornosť, keďže – v porovnaní s inými investormi do rizikového kapitálu – ich schopnosť poskytovať potrebné poradenstvo novým podnikateľom je výnimočne veľká. Ich investície do akciového kapitálu taktiež dopĺňajú aktivity spoločností s rizikovým kapitálom, nakoľko poskytujú nižšie sumy v skoršom štádiu existencie podniku.
- (11) Pre uľahčenie, najmä pre členské štáty a podniky, by sa pri definovaní prepojených podnikov mali využiť podmienky ustanovené v článku 1 smernice Rady 83/349/EHS z 13. júna 1983 o konsolidovaných účtovných závier-

kach, vychádzajúcej z článku 54 ods. 3 písm. g) Zmluvy (⁽¹⁾), naposledy zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/65/ES (⁽²⁾), v takom rozsahu, v akom sú tieto podmienky vhodné na účely tohto odporúčania. Aby sa viac stimulovalo investovanie do akciového kapitálu MSP, zaviedol sa predpoklad absencie rozhodujúceho vplyvu na príslušný podnik v súlade s kritériami článku 5 ods. 3 smernice Rady 78/660/EHS z 25. júla 1978 o ročnej účtovnej závierke niektorých typov spoločností, vychádzajúcej z článku 54 ods. 3 písm. g) Zmluvy (⁽³⁾), naposledy zmenenej a doplnenej smernicou 2001/65/ES.

- (12) V príslušných prípadoch by sa tiež mali zohľadňovať tie vzťahy medzi podnikmi, ktoré sú vytvorené prostredníctvom fyzických osôb, aby sa zaistilo, že z výhod, ktoré prináležia MSP na základe rôznych pravidiel a opatrení, skutočne ťažia len tie podniky, ktoré to naozaj potrebujú. S cieľom vymedziť rozsah preverovania takýchto situácií na striktné minimum sa zohľadňovanie uvedených vzťahov obmedzilo na relevantný trh alebo na susedné trhy – v nevyhnutných prípadoch možno odkázať na definíciu „relevantného trhu“ uvedenú v oznámení Komisie o definícii relevantného trhu na účely práva hospodárskej súťaže Spoločenstva (⁽⁴⁾).
- (13) Aby sa zabránilo svojvoľnému členeniu rôznych orgánov verejnej moci členského štátu a vzhľadom na potrebu právnej istoty, je potrebné potvrdiť, že podnik, ktorého 25 % a viac základného imania alebo hlasovacích práv kontroluje orgán verejnej moci, nie je MSP.
- (14) Aby sa zmiernilo administratívne zaťaženie podnikov a zjednodušilo a urýchlilo sa administratívne spracovanie prípadov, v ktorých sa vyžaduje postavenie MSP, je vhodné umožniť podnikom, aby využívali čestné vyhlásenia na potvrdenie niektorých svojich charakteristických čít.

(⁽¹⁾) Ú. v. ES L 193, 18.7.1983, s. 1.

(⁽²⁾) Ú. v. ES L 283, 27.10.2001, s. 28.

(⁽³⁾) Ú. v. ES L 222, 14.8.1978, s. 11.

(⁽⁴⁾) Ú. v. ES C 372, 9.12.1997, s. 5.

- (15) Na účely definície MSP treba podrobne určiť zloženie počtu pracovníkov. S cieľom podporiť vývoj odborného vzdelávania a teoretických kurzov kombinovaných s praktickým výcvikom, je žiaduce pri výpočte počtu pracovníkov nezohľadňovať učňov a študentov pôsobiacich v podniku na základe zmlúv o odbornom vzdelávaní. Podobne by sa nemala započítavať ani doba materskej alebo rodičovskej dovolenky.
- (16) Rôzne druhy podnikov definovaných na základe ich vzťahu s inými podnikmi korešpondujú s objektívnymi a lišiacimi úrovňami integrácie. Preto je vhodné pre každý z týchto druhov podnikov pri výpočte kvantitatívnych hodnôt, ktoré reprezentujú ich činnosti a ekonomickú pozíciu, uplatniť rôzne postupy,

ODPORÚČA:

Článok 1

1. Toto odporúčanie sa týka definície mikro, malých a stredných podnikov, ktorá sa používa v politikách Spoločenstva uplatňovaných v Spoločenstve a v Európskom hospodárskom priestore.
2. Vyžaduje sa, aby členské štáty, Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond (EIF):
 - a) pri svojich programoch určených pre stredné podniky, malé podniky alebo mikropodniky dodržiavali hlavu 1 prílohy;
 - b) prijali kroky potrebné na využívanie veľkostných tried ustanovených v článku 7 prílohy, najmä pri sledovaní, ako podniky využívajú finančné nástroje Spoločenstva.

Článok 2

Maximálne hodnoty uvedené v článku 2 prílohy sa považujú za najvyššie možné hodnoty. Členské štáty, EIB a EIF si môžu stanoviť nižšie maximálne hodnoty. Pri realizácii niektorých svojich politik sa tiež môžu rozhodnúť uplatňovať len kritérium počtu pracovníkov, s výnimkou prípadov podliehajúcich rôznym pravidlám o štátnej pomoci.

Článok 3

Toto odporúčanie od 1. januára 2005 nahrádza odporúčanie 96/280/ES.

Článok 4

Toto odporúčanie je určené členským štátom, EIB a EIF.

Vyžaduje sa, aby do 31. decembra 2004 informovali Komisiu o všetkých ďalších opatreniach, ktoré prijali v rámci tohto odporúčania, a najneskôr do 30. septembra 2005 ju informovali o prvých výsledkoch jeho zavádzania.

V Bruseli 6. mája 2003

Za Komisiu
Erkki LIIKANEN
člen Komisie

PRÍLOHA

HLAVA I

DEFINÍCIA MIKRO, MALÝCH A STREDNÝCH PODNIKOV
PRIJATÁ KOMISIOU

Článok 1

Podnik

Za podnik sa považuje každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť, bez ohľadu na jeho právnu formu. Patria sem najmä samostatne zárobkovo činné osoby a rodinné podniky, ktoré vykonávajú remeselnícke alebo iné činnosti, a partnerstvá alebo združenia, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť.

Článok 2

Maximálne hodnoty pre počet pracovníkov a pre finančné ukazovatele,
podľa ktorých sa určujú kategórie podnikov

1. Kategóriu mikro, malých a stredných podnikov (MSP) tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 miliónov eur a/alebo celková ročná bilančná suma neprevyšuje 43 miliónov eur.
2. V rámci kategórie MSP sa malý podnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná bilančná suma nepresahuje 10 miliónov eur.
3. V rámci kategórie MSP sa mikropodnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná bilančná suma nepresahuje 2 milióny eur.

Článok 3

Druhy podnikov, ktoré sa zohľadňujú pri výpočte počtu pracovníkov a finančných ukazovateľov

1. „Samostatný podnik“ je každý podnik, ktorý nie je zatriedený ako partnerský podnik v zmysle odseku 2 alebo ako prepojený podnik v zmysle odseku 3.
 2. „Partnerské podniky“ sú také podniky, ktoré nie sú zatriedené ako prepojené podniky v zmysle odseku 3 a medzi ktorými je nasledovný vzťah: podnik (vyššie postavený podnik) vlastní, buď samostatne alebo spoločne s jedným alebo viacerými prepojenými podnikmi v zmysle odseku 3, 25 % alebo viac základného imania alebo hlasovacích práv v inom podniku (nižšie postavený podnik).
- Podnik sa však môže zatriediť ako samostatný, teda bez partnerského podniku, aj keď jeho dole uvedení investori danú 25 % hranicu dosiahnu alebo prekročia, za predpokladu, že títo investori nie sú v zmysle odseku 3 prepojení, individuálne alebo spoločne, s daným podnikom:
- (a) verejné investičné spoločnosti, spoločnosti s rizikovým kapitálom, fyzické osoby alebo skupiny fyzických osôb, ktorých pravidelnou činnosťou je investovanie do rizikového kapitálu, pričom investujú akciový kapitál do nekótovaných podnikov („obchodní podporovateľia“), za predpokladu, že celkové investície týchto obchodných podporovateľov v rovnakom podniku sú nižšie ako 1 250 000 eur;
 - (b) univerzity alebo neziskové výskumné centrá;
 - (c) inštitucionálni investori vrátane regionálnych rozvojových fondov;
 - (d) orgány miestnej samosprávy, ktoré majú ročný rozpočet menej ako 10 miliónov eur a počet obyvateľov menší ako 5000.
3. „Prepojené podniky“ sú podniky, ktoré majú jeden z nasledovných vzájomných vzťahov:
 - (a) podnik má rozhodujúce akcionárske alebo členské hlasovacie práva v inom podniku;
 - (b) podnik má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného podniku;
 - (c) podnik má právo uplatňovať rozhodujúci vplyv v inom podniku na základe zmluvy uzatvorenej s týmto podnikom alebo na základe ustanovenia v jeho spoločenskej zmluve alebo stanovách;
 - (d) podnik, ktorý je akcionárom alebo členom iného podniku, sám kontroluje, na základe zmluvy s inými akcionármi tohto podniku alebo jeho členmi, rozhodujúce akcionárske alebo členské hlasovacie práva v tomto podniku.

Predpokladá sa však, že rozhodujúci vplyv neexistuje, ak sa investori uvedení v druhom pododseku odseku 2 sami nepodieľajú priamo alebo nepriamo na riadení príslušného podniku, bez toho, aby boli dotknuté ich akcionárske práva.

Za prepojené sa tiež považujú podniky, ktoré majú niektorý zo vzťahov uvedených v prvom pododseku prostredníctvom jedného alebo viacerých podnikov, alebo majú niektorého z investorov uvedených v odseku 2.

Podniky, ktoré majú jeden z uvedených dvoch vzťahov prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne, sa tiež považujú za prepojené podniky, ak svoje činnosti alebo časti svojich činností vykonávajú na rovnakom relevantnom trhu alebo na susedných trhoch.

Za „susedný trh“ sa považuje trh produktov alebo služieb, ktorý sa nachádza priamo vyššie alebo nižšie pri relevantnom trhu.

4. Okrem prípadov uvedených v odseku 2 druhom pododseku sa podnik nemôže považovať za MSP, ak 25 % alebo viac jeho základného imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo kontrolovaných, spoločne alebo individuálne, jedným alebo viacerými orgánmi verejnej moci.

5. Podniky môžu vydať vyhlásenie o svojom postavení ako samostatný podnik, partnerský podnik alebo prepojený podnik, vrátane údajov týkajúcich sa maximálnych hodnôt stanovených v článku 2. Vyhlásenie sa môže vydať, aj keď je kapitál rozptýlený tak, že nie je možné presne určiť, kto ho vlastní, v takomto prípade podnik môže poskytnúť čestné vyhlásenie, že môže odôvodnene predpokladať, že jeden podnik nevlastní, alebo navzájom prepojené podniky spoločne nevlastnia, 25 % alebo viac v danom podniku. Takéto vyhlásenie sa vydáva bez toho, aby boli dotknuté kontroly alebo šetrenia ustanovené vnútroštátnymi pravidlami alebo pravidlami Spoločenstva.

Článok 4

Údaje používané v prípade počtu pracovníkov a finančných ukazovateľov a referenčné obdobie

1. Údaje, ktoré sa uplatňujú pri počte pracovníkov a finančných ukazovateľoch, sú údaje týkajúce sa posledného schváleného účtovného obdobia a vypočítavajú sa na ročnom základe. Do úvahy sa berú údaje platné ku dňu účtovnej závierky. Výška zvoleného obratu sa vypočíta bez dane z pridanej hodnoty (DPH) a iných nepriamych daní.
2. Ak podnik v deň účtovnej závierky zistí, že maximálne hodnoty pre počet pracovníkov alebo pre finančné ukazovatele na ročnom základe presiahli smerom nahor alebo nadol maximálne hodnoty ustanovené v článku 2, nebude to mať za následok stratu alebo nadobudnutie postavenia stredného podniku, malého podniku alebo mikropodniku, pokiaľ sa tieto maximálne hodnoty neprekročili v dvoch po sebe nasledujúcich účtovných obdobiach.
3. V prípade novozaložených podnikov, ktorých účtovná závierka ešte nebola schválená, sa uplatnia údaje získané čestným odhadom vykonaným v priebehu finančného roka.

Článok 5

Počet pracovníkov

Počet pracovníkov sa vyjadruje počtom ročných pracovných jednotiek (RPJ), t. j. počtom osôb, ktoré počas celého posudzovaného referenčného roka pracovali na plný pracovný úväzok v príslušnom podniku alebo pracovali v jeho mene. Práca osôb, ktoré nepracovali celý rok, práca tých osôb, ktoré pracovali na čiastočný pracovný úväzok, bez ohľadu na jeho dĺžku, a práca sezónnych pracovníkov sa počítajú ako časti RPJ. Pracovníci zahŕňajú:

- (a) zamestnancov;
- (b) osoby, ktoré pracujú pre podnik, sú mu podriadené a podľa vnútroštátnych právnych predpisov sa považujú za zamestnancov;
- (c) vlastníkov – manažérov;
- (d) partnerov, ktorí sa podieľajú na pravidelnej činnosti v podniku a majú z neho finančné výhody.

Učni alebo študenti, ktorí sa zúčastňujú na odbornom výcviku na základe učňovských zmlúv alebo zmlúv o odbornom vzdelávaní, sa nepovažujú za pracovníkov. Nezapočítava sa ani doba materskej alebo rodičovskej dovolenky.

Článok 6

Príprava údajov o podniku

1. V prípade samostatného podniku sa údaje, vrátane počtu pracovníkov, určujú výlučne na základe účtovnej závierky tohto podniku.

2. Údaje, vrátane počtu pracovníkov, o podniku, ktorý má partnerské podniky alebo prepojené podniky, sa určia na základe účtovnej závierky a iných údajov tohto podniku alebo z konsolidovaných účtov podniku, ak sú k dispozícii, alebo z konsolidovaných účtov, v ktorých je podnik zahrnutý na základe konsolidácie. K údajom uvedeným v prvom pododseku sa priradia údaje všetkých partnerských podnikov daného podniku, ktoré sa nachádzajú bezprostredne vyššie alebo nižšie pri danom podniku. Súčet týchto údajov je pomer-
ný k percentuálnemu podielu na základnom imaní alebo hlasovacích právach (podľa toho, ktorý je väčší). V prípade krížového vlastníctva sa používa to percento, ktoré je vyššie.

K údajom uvedeným v prvom a druhom pododseku sa pridá 100 % údajov každého podniku, ktorý je priamo alebo nepriamo prepojený s príslušným podnikom, ak už údaje neboli do účtovnej závierky zahrnuté na základe konsolidácie.

3. Na uplatnenie odseku 2 sa údaje partnerských podnikov daného podniku odvodja z ich účtovnej závierky a ostatných údajov, konsolidovaných, ak sú k dispozícii. K týmto údajom sa pripočíta 100 % údajov podnikov, ktoré sú prepojené s týmito partnerskými podnikmi, pokiaľ ich účtovné údaje už neboli zahrnuté na základe konsolidácie.

Na uplatnenie tohto istého odseku 2 sa údaje podnikov, ktoré sú prepojené s daným podnikom, odvodja z ich účtovnej závierky a ostatných údajov, konsolidovaných, ak sú k dispozícii. K týmto údajom sa proporcionálne pripočítajú údaje všetkých prípadných partnerských podnikov daného prepojeného podniku, ktoré sa nachádzajú bezprostredne vyššie alebo nižšie pri danom podniku, pokiaľ už tieto údaje neboli zahrnuté v konsolidovaných účtoch, s percentuálnym podielom úmerným minimálne percentu uvedenému v druhom pododseku odseku 2.

4. Ak sa v konsolidovaných účtoch neuvádzajú údaje o pracovníkoch za daný podnik, počet pracovníkov sa vypočíta pomerným súčtom údajov jeho partnerských podnikov a pripočítaním údajov podnikov, s ktorými je daný podnik prepojený.

HLAVA II RÔZNE USTANOVENIA

Článok 7

Štatistika

Komisia prijme opatrenia potrebné na uverejnenie štatistiky, ktorú pripravuje v súlade s nasledovnými veľkostnými triedami podnikov:

- (a) 0 osôb – 1 osoba;
- (b) 2 osoby – 9 osôb;
- (c) 10 – 49 osôb;
- (d) 50 – 249 osôb.

Článok 8

Odkazy

1. Vo všetkých právnych predpisoch Spoločenstva alebo programoch Spoločenstva, ktoré sa menia a dopĺňajú alebo sa prijímajú, pričom sa v nich nachádza pojem „MSP“, „mikropodnik“, „malý podnik“ alebo „stredný podnik“ alebo iný podobný pojem, by mali byť odkazy na definíciu, ktorá sa nachádza v tomto odporúčaní.

2. V rámci prechodného opatrenia sa v súčasnosti prebiehajúce programy Spoločenstva, ktoré využívajú definíciu MSP podľa odporúčania 96/280/ES, budú naďalej uplatňovať v prospech podnikov, ktoré sa za MSP považovali v čase prijatia týchto programov. Právne záväzné záväzky, ku ktorým Komisia pristúpila na základe takýchto programov, ostanú nedotknuté.

Bez toho, aby bol dotknutý prvý pododsek, možno akékoľvek zmeny a doplnenia definície MSP v rámci týchto programov uskutočniť len prijatím definície, ktorá sa nachádza v tomto odporúčaní, a to v súlade s odsekom 1.

Článok 9

Úpravy

Na základe revízie uplatňovania definície uvedenej v tomto odporúčaní, ktorá sa uskutoční do 31. marca 2006, a po zohľadnení všetkých zmien a doplnení článku 1 smernice 83/349/EHS k definícii prepojených podnikov v zmysle tejto smernice, Komisia v prípade potreby upraví definíciu uvedenú v tomto odporúčaní, najmä však maximálne hodnoty pre obrat a bilančnú sumu, aby zohľadňovala skúsenosti a hospodársky vývoj v Spoločenstve.

Oznámenie Komisie
Modelové vyhlásenie o informáciách potrebných na kvalifikovanie podniku ako MSP
(konsolidovaná verzia)

Cieľom tohto oznámenia je podporiť uplatňovanie odporúčania Komisie 2003/361/ES ⁽¹⁾ o definícii MSP, ktorým sa nahrádza odporúčanie 96/280/ES z 3. apríla 1996.

V Európskom hospodárskom priestore pôsobí približne 20 miliónov mikro, malých a stredných podnikov. Sú hlavným zdrojom pracovných príležitostí a predstavujú výzvu pre hospodársku súťaž. Ich schopnosť identifikovať nové potreby tak konečných spotrebiteľov, ako odvetvových prevádzkovateľov, ich potenciál absorbovať nové technológie a ich príspevok v oblasti učňovského školstva, odborného výcviku a miestneho rozvoja predurčujú budúce napredovanie produkcie celej Európskej únie a jej schopnosť dosiahnuť ciele stanovené v rámci lisabonskej Európskej rady. Zodpovednosť miestnej a ústrednej štátnej správy, ako aj správy Spoločenstva, pri navrhovaní politik podnikov, ktoré zohľadňujú osobitné potreby a zručnosti týchto kategórií podnikov, preto predstavuje otázku zásadného významu.

Podpora rozvoja takýchto politik je hlavným cieľom nového odporúčania Komisie o definícii MSP. Presnejšou definíciou sa zaistiť väčšia právna istota. Definíciou, ktorá je viac prispôbená rôznym podkategóriám MSP a ktorá zohľadňuje rôzne druhy vzťahov medzi podnikmi, sa podporia investície a inovácia MSP a prehĺbia sa partnerstvá medzi podnikmi. Tieto výhody by sa mali dosiahnuť, pričom sa zabráni podnikom, ktoré nemajú potrebnú ekonomickú charakteristiku alebo čelia problémom, či sú skutočne MSP, aby neprimerane profitovali z opatrení určených pre MSP.

O tomto odporúčaní prebehli rozsiahle diskusie medzi obchodnými organizáciami, členskými štátmi a jednotlivými odborníkmi v oblasti obchodu zo Skupiny pre politiku podnikov ⁽²⁾. Predbežný návrh okrem toho prešiel dvoma otvorenými konzultáciami na internete. Po práci, ktorá trvala viac ako rok, sa napriek rôznorodosti sledovaných cieľov dospelo k takmer úplnému konsenzu.

Všetci, ktorí prispeli k revízii, vedeli, že je dôležité, aby väčšia právna istota a lepšie vnímanie ekonomickej reality boli sprevádzané úsilím administratívy zjednodušiť a urýchliť administratívne spracúvanie prípadov pri kvalifikovaní sa ako mikro, malý alebo stredný podnik. Na tieto účely sa podnikom ponúkaná možnosť vyplniť stručné vyhlásenie javila ako moderná a vhodná metóda. Takéto vyhlásenie by v prípade potreby bolo možné vyplniť aj on-line a mohlo by tiež predstavovať praktickú „užívateľskú príručku“ pre podniky.

Dokument pripojený k tomuto oznámeniu predstavuje model uvedeného vyhlásenia. V žiadnom prípade nie je povinné, pokiaľ ide o jeho použitie a obsah, či pre podniky alebo administratívu členských štátov, predstavuje však jeden možný príklad z mnohých. Takéto vyhlásenia sa vykonávajú bez toho, aby boli dotknuté kontroly alebo šetrenia upravené vo vnútroštátnych pravidlách alebo pravidlách Spoločenstva. Ak členské štáty, ktoré vyu-

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36.

⁽²⁾ Rozhodnutie Komisie 2000/690/ES z 8. novembra 2000, ktorým sa zriaďuje Skupina pre politiku podnikov, Ú. v. ES L 285, 10.11.2000, s. 24.

žívajú definíciu MSP, chcú urýchliť spracúvanie administratívnych zložiek, bolo by samozrejme žiaduce, aby sa takýmto vyhláseniami nezväčšovalo celkové administratívne zaťaženie podnikov, ale naopak, vždy keď je to možné, nahrádzali sa iné žiadosti o informácie využívané predtým. Do zložiek so žiadosťami by sa tiež mohla zahrnúť požiadavka podliehať opatreniam, ktoré vyžadujú kvalifikáciu ako MSP.

V tejto súvislosti možno model využiť v takej forme, v akej je navrhovaný v prílohe. Možno ho tiež doplniť, zjednodušiť alebo upraviť tak, aby zohľadňoval obvyklú vnútroštátnu správnu prax. Aby sa maximalizoval efekt zjednodušenia, bolo by samozrejme žiaduce, aby sa to isté modelové vyhlásenie zavedené určitým členským štátom využívalo na všetky administratívne účely v tomto členskom štáte, na ktoré sa požaduje kvalifikácia ako MSP.

Keďže cieľom odporúčania je ustanoviť spoločný referenčný rámec pre definíciu MSP, bolo by samozrejme kontraproduktívne, keby využitie takéhoto modelového vyhlásenia viedlo k rozdielnym výkladom definície. Pozornosť preto treba venovať skutočnosti, aby každé iné modelové vyhlásenie určené na rovnaký účel zohľadňovalo všetky ustanovenia odporúčania, a tak určovalo kvalifikáciu žiadajúceho podniku ako mikro, malý alebo stredný podnik v zmysle tohto odporúčania. Podmienky kvalifikovania sa ako MSP ustanovuje znenie odporúčania, nie vyhlásenia.

V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že navrhované modelové vyhlásenie sa odvoláva na siedmu smernicu Rady 83/349/EHS o konsolidovaných účtovných závierkach. Podniky, ktoré spĺňajú niektorú z podmienok ustanovených v článku 1 tejto smernice, sú v skutočnosti prepojené v zmysle článku 3 ods. 3 definície MSP, pri zohľadnení povahy týchto podmienok. Preto je pre podniky, ktoré sú v súlade s touto smernicou Rady povinné zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku, dobré automaticky vedieť, že sú tiež prepojené v zmysle definície MSP. V prípade ďalších zmien a doplnení tejto smernice, ktoré by viedli k rozdielu medzi týmito dvoma definíciami, by bolo treba upraviť modelové vyhlásenie tak, aby sa v ňom táto skutočnosť zohľadňovala.

Vzhľadom na časový harmonogram nadobudnutia účinnosti každej takejto možnej zmeny a doplnenia by príslušná úprava pravdepodobne mohla prebiehať súčasne s každou možnou budúcou zmenou a doplnením odporúčania o definícii MSP, a to v súlade s článkom 9 jeho prílohy.

MODELOVÉ VYHLÁSENIE
INFORMÁCIE POTREBNÉ NA KVALIFIKOVANIE SA AKO MSP

Presná identifikácia žiadajúceho podniku

Názov alebo obchodné meno

Adresa (sídla)

IČO/DIČ ⁽¹⁾Meno a funkcia hlavného(-ých) riaditeľa(-ov) ⁽²⁾**Druh podniku** (pozri vysvetlenie)

Označte prípad vzťahujúci sa na žiadajúci podnik:

- ☐ Samostatný podnik V tomto prípade údaje vyplňané do nižšie uvedenej tabuľky pochádzajú len z účtovnej závierky samotného žiadajúceho podniku. Vyplňte len vyhlásenie bez prílohy.
- ☐ Partnerský podnik Vyplňte a pripojte prílohu (a ďalšie dodatočné tlačivá), potom vyplňte vyhlásenie a výsledky výpočtov preneste do nižšie
- ☐ Prepojený podnik uvedenej tabuľky.

Údaje na určenie kategórie podniku

Vypočítané v súlade s článkom 6 prílohy k odporúčaniu Komisie 2003/361/ES o definícii MSP.

Referenčné obdobie (*)

Počet pracovníkov (RPJ)	Ročný obrat (**)	Bilančná suma (**)
-------------------------	------------------	--------------------

(*) Všetky údaje sa musia viazať na posledné schválené účtovné obdobie a musia byť vypočítané na ročnej báze. V prípade novozaložených podnikov, ktorých účtovná závierka ešte nebola schválená, sa potrebné údaje odvodujú na základe dôveryhodného odhadu vykonaného v priebehu finančného roka.

(**) V 1 000 eur.

Podpis

V porovnaní s predchádzajúcim účtovným obdobím nastala zmena v údajoch, ktorá by mohla viesť k zmene kategórie žiadajúceho podniku (mikro, malý, stredný alebo veľký podnik).

☐ Nie

☐ Áno (v takom prípade vyplňte a pripojte vyhlásenie o predchádzajúcom účtovnom období ⁽³⁾).

Allkiri

Meno a funkcia podpísaného zástupcu, ktorý je oprávnený zastupovať podnik:

Na vlastnú česť vyhlasujem, že údaje v tomto vyhlásení a všetkých jeho prílohách sú pravdivé.

V

Podpis

⁽¹⁾ Určuje členský štát podľa svojich potrieb.⁽²⁾ Predseda (výkonný predseda), generálny riaditeľ alebo ekvivalentná funkcia.⁽³⁾ Definícia, článok 4 ods. 2 prílohy k odporúčaniu Komisie 2003/361/ES.

VYSVETLENIE
K DRUHOM PODNIKOV URČUJÚCIM SPÔSOB VÝPOČTU POČTU PRACOVNÍKOV
A FINANČNÝCH UKAZOVATEĽOV

I. DRUHY PODNIKOV

V definícii MSP(1) sa rozlišujú tri druhy podnikov podľa ich vzťahu s inými podnikmi, a to z hľadiska vlastníctva základného imania alebo hlasovacích práv alebo práva uplatňovať rozhodujúci vplyv v podniku (2).

Prvý druh: Samostatný podnik

Tento druh podniku sa vyskytuje jednoznačne najčastejšie. Vzťahuje sa na všetky podniky, ktoré nie sú ani jedným zo zvyšných dvoch druhov podnikov (partnerský alebo prepojený podnik).

Žiadajúci podnik je samostatný, ak:

- nevlastní 25 % (3) alebo viac v inom podniku,
- nie je vo vlastníctve, s podielom 25 % (3) alebo viac, iného podniku alebo verejného orgánu alebo spoločne niekoľkých prepojených podnikov alebo verejných orgánov, s určitými výnimkami, (4)
- a nezostavuje konsolidovanú účtovnú závierku ani nie je zahrnutý do účtovníctva podniku, ktorý zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku, a teda nie je prepojeným podnikom (5).

Druhý druh: Partnerský podnik

Tento druh podniku predstavuje situáciu, keď podniky vytvárajú hlavné finančné partnerstvá s inými podnikmi, bez toho, aby jeden podnik mal priamu alebo nepriamu kontrolu nad druhým. Partneri sú také podniky, ktoré nie sú samostatné, ale ani navzájom prepojené.

Žiadajúci podnik je partnerom iného podniku, ak:

- vlastní podiely alebo hlasovacie práva v hodnote 25 % a viac v inom podniku, alebo iný podnik vlastní podiely alebo hlasovacie práva v hodnote 25 % a viac v žiadajúcom podniku,
- podniky nie sú prepojenými podnikmi v zmysle definovanom nižšie, čo okrem iného znamená, že hlasovacie práva jedného podniku v druhom nepresahujú 50 %,

(1) Ďalej v texte sa pojem „definícia“ vzťahuje na prílohu k odporúčaniu Komisie 2003/361/ES o definícii MSP.

(2) Definícia, článok 3.

(3) Uplatňuje sa podiel na základnom imaní alebo hlasovacích právach, podľa toho, ktorý je väčší. Do tejto percentuálnej hodnoty sa započítava vlastníctvo v tých podnikoch každého podniku, ktoré sú prepojené s holdingovou spoločnosťou (definícia, článok 3 ods. 2).

(4) Podnik možno naďalej považovať za samostatný, hoci sa dosiahne alebo prekročí uvedená hranica 25 %, ak je toto percento vo vlastníctve nasledovných kategórií investorov (za predpokladu, že títo investori nie sú prepojení so žiadajúcim podnikom):

- a) verejné investičné spoločnosti, spoločnosti s rizikovým kapitálom, fyzické osoby alebo skupiny fyzických osôb, ktorých pravidelnou činnosťou je investovanie do rizikového kapitálu, pričom investujú akciový kapitál do nekótovaných podnikov („obchodní podporovatelia“), za predpokladu, že celkový objem investícií týchto obchodných podporovateľov do rovnakého podniku neprekračuje 1 250 000 eur,
 - b) univerzity a neziskové výskumné centrá,
 - c) inštitucionálni investori vrátane regionálnych rozvojových fondov,
 - d) orgány miestnej samosprávy s ročným rozpočtom menej ako 10 miliónov eur a počtom obyvateľov menším ako 5000.
- (definícia, článok 3 ods. 2 druhý pododsek).

(5) – Ak má podnik sídlo v členskom štáte, ktorý ustanovil výnimku z požiadavky zostavovať takéto účty podľa siedmej smernice Rady 83/349/EHS z 13. júna 1983, podnik by si každopádne mal overiť, či nepodlieha niektorej z podmienok ustanovených v článku 3 ods. 3 definície.

– Existuje aj niekoľko výnimočných prípadov, keď podnik možno považovať za prepojený s iným podnikom prostredníctvom osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne (definícia, článok 3 ods. 3).

– Naopak, existuje malé množstvo podnikov, ktoré zostavujú konsolidované účty dobrovoľne, bez povinnosti zostavovať takéto účty podľa siedmej smernice. V takom prípade podnik nemusí byť nevyhnutne prepojeným podnikom a môže sa považovať len za partnera.

Aby bolo možné určiť, či je podnik prepojený alebo nie, v každej z uvedených troch situácií treba preveriť, či podnik spĺňa alebo nespĺňa niektorú z podmienok ustanovených v článku 3 ods. 3 definície, keď je to uplatniteľné prostredníctvom fyzických osôb alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne.

- žiadajúci podnik nezostavuje konsolidovanú účtovnú závierku, ktorá by zahŕňala iný podnik v rámci konsolidácie, ani nie je v rámci konsolidácie zahrnutý do účtovníctva iného podniku alebo podniku s ním prepojeného^(*).

Tretí druh: Prepojený podnik

Tento druh zodpovedá ekonomickej situácii, keď podniky vytvárajú skupinu prostredníctvom priamej alebo nepriamej kontroly majoritných hlasovacích práv (vrátane prepojenia prostredníctvom dohôd alebo v niektorých prípadoch prostredníctvom fyzických osôb – akcionárov) alebo prostredníctvom možnosti uplatňovať rozhodujúci vplyv v podniku. Takéto prípady sú teda menej časté ako predchádzajúce dva druhy.

Aby sa predišlo ťažkostiam pri výklade, Komisia definovala tento druh podniku tak, že prevzala podmienky – pokiaľ vyhovujú účelom definície – ustanovené v článku 1 smernice Rady 83/349/EHS o konsolidovaných účtovných závierkach(6), ktorá sa uplatňuje už mnoho rokov.

Podnik preto vo všeobecnosti hneď vie, či je prepojeným podnikom, keďže už podľa uvedenej smernice musí zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku, alebo je na základe konsolidácie zaradený do účtovníctva iného podniku, ktorý musí takéto konsolidované účty zostavovať.

Existujú len dva prípady, ktoré však nie sú veľmi časté, keď podnik možno považovať za prepojený, hoci nemusí zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku. Tieto prípady sú vysvetlené v prvých dvoch zarážkach poznámky pod čiarou č. 5 tohto vysvetlenia. V takom prípade by si podnik mal overiť, či spĺňa niektorú z uvedených podmienok ustanovených v článku 3 ods. 3 definície.

II. POČET PRACOVNÍKOV A ROČNÁ PRACOVNÁ JEDNOTKA ^(*)

Počet pracovníkov podniku korešponduje s počtom ročných pracovných jednotiek (RPJ).

Kto sa zahŕňa do počtu pracovníkov?

- Zamestnanci žiadajúceho podniku,
- osoby, ktoré pracujú pre podnik, sú mu podriadené a podľa vnútroštátnych právnych predpisov sa považujú za zamestnancov,
- vlastníci – manažéri,
- partneri, ktorí sa podieľajú na pravidelnej činnosti v podniku a majú z neho finančné výhody.

Učni a študenti, ktorí sa zúčastňujú na odbornom výcviku v rámci zmlúv o učňovskom alebo odbornom vzdelávaní, sa do počtu pracovníkov nezaráčavajú.

Ako sa vypočíta počet pracovníkov?

Jedna RPJ je zhodná s jednou osobou, ktorá počas celého referenčného roka pracovala na plný pracovný úväzok v danom podniku alebo pracovala v jeho mene. Počet pracovníkov sa vyjadruje v RPJ.

Práca osôb, ktoré nepracovali v podniku počas celého roka, alebo ktoré pracovali na čiastočný pracovný úväzok – bez ohľadu na jeho dĺžku – a sezónna práca sa počítajú ako časti RPJ.

Doba materskej alebo rodičovskej dovolenky sa nezapočítava.

^(*) Siedma smernica Rady 83/349/EHS z 13. júna 1983 o konsolidovaných účtovných závierkach, vychádzajúca z článku 54 ods. 3 písm. g) Zmluvy (Ú. v. ES L 193, 18.7.1983, s. 1), naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/65/ES (Ú. v. ES L 283, 27.10.2001, s. 28).

^(†) Definícia, článok 5.

PRÍLOHA K VYHLÁSENÍU
VÝPOČET PRE PARTNERSKÝ ALEBO PREPOJENÝ DRUH PODNIKU

Prílohy, ktoré sa v prípade potreby pripájajú

- Príloha A, ak žiadajúci podnik má aspoň jeden partnerský podnik (a ďalšie tlačivá)
- Príloha B, ak žiadajúci podnik má aspoň jeden prepojený podnik (a ďalšie tlačivá)

Výpočet pre partnerský alebo prepojený druh podniku ⁽¹⁾ (pozri vysvetlenie)

Referenčné obdobie ⁽²⁾:

	Počet pracovníkov (RPJ)	Ročný obrat (*)	Bilančná suma (*)
1. Túdaje ⁽³⁾ žiadajúceho podniku alebo konsolidované účty (kópia údajov z tabuľky B(1) v prílohe B(3))			
2. Pomerný súčet údajov ⁽³⁾ všetkých partnerských podnikov (ak sú k dispozícii) (kópia údajov z tabuľky A v prílohe A)			
3. Dodatočné údaje ⁽³⁾ všetkých prepojených podnikov (ak sú k dispozícii) – ak nie sú na základe konsolidácie uvedené v riadku 1 (kópia údajov z tabuľky B(2) v prílohe B)			
Celkove			

⁽¹⁾ V 1 000 eur.

⁽²⁾ Definícia, článok 6 ods. 2 a ods. 3.

⁽³⁾ Všetky údaje sa musia vzťahovať na posledné schválené účtovné obdobie a musia sa vypočítavať na ročnej báze. V prípade novozaložených podnikov, ktoré ešte nemajú schválenú ročnú účtovnú závierku, sa použité údaje odvodzujú na základe spoľahlivého odhadu vykonaného v priebehu finančného roka (Definícia, článok 4).

⁽⁴⁾ Údaje za podnik, vrátane počtu pracovníkov, sa určujú na základe účtovnej závierky a iných údajov za podnik, prípadne konsolidovaných účtov podniku, ak sú k dispozícii, alebo konsolidovaných účtov, v ktorých sa tento podnik vedie na základe konsolidácie.

Údaje uvedené v položke „Celkove“ tejto tabuľky sa zapisujú aj do tabuľky „Údaje na určenie kategórie podniku“ vo vyhlásení.

PRÍLOHA A
Partnerské podniky

Za každý podnik, za ktorý sa vyplňa „tlačivo o partnerstve“ (jedno tlačivo za každý partnerský podnik žiadajúceho podniku a za každý partnerský podnik prepojených podnikov, ktorých údaje ešte neboli zahrnuté do konsolidovanej účtovej závierky príslušných prepojených podnikov ()), sa údaje z príslušnej „tabuľky o partnerstve“ zapisujú aj do tejto súhrnnej tabuľky:

Tabuľka A

Partnerský podnik (názov/identifikácia)	Počet pracovníkov (RPJ)	Ročný obrat (°)	Bilančná suma (°)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Celkove			

(°) V 1 000 eur.

(V prípade potreby pridajte nové tlačivá alebo rozšírite uvedenú tabuľku.)

Upozornenie:

Tieto údaje sú výsledkom pomerného výpočtu uvedeného na „tlačive o partnerstve“ za každý priamy alebo nepriamy partnerský podnik.

Údaje v položke „Celkove“ tejto tabuľky sa zapisujú aj do riadku 2 (pokiaľ ide o partnerský podnik) tabuľky v prílohe k vyhláseniu.

TLAČIVO O PARTNERSTVE

1. Presná identifikácia partnerského podniku

Názov alebo obchodné meno

Adresa (sídla).....

IČO/DIČ⁽¹⁾.....Meno a funkcia hlavného(-ých) riaditeľa(-ov)⁽²⁾**2. Hrubé údaje o danom partnerskom podniku**

Referenčné obdobie

	Počet pracovníkov (RPJ)	Ročný obrat (*)	Bilančná suma (*)
Hrubé údaje			

(*) V 1 000 eur.

Upozornenie: Tieto hrubé údaje sa odvodzujú z účtovníctva a iných údajov partnerského podniku, v konsolidovanej podobe, ak sú k dispozícii. K nim sa pridáva 100 % údajov podnikov, ktoré sú s daným partnerským podnikom prepojené, pokiaľ údaje za tieto prepojené podniky už nie sú zahrnuté v účtovníctve partnerského podniku na základe konsolidácie(3). V prípade potreby pripojte „tlačivá o prepojení“ za tie podniky, ktoré ešte neboli zahrnuté na základe konsolidácie.

3. Pomerný výpočet

- a) Uveďte presne výšku podielu(4) podniku, ktorý vydáva vyhlásenie (alebo prepojeného podniku, prostredníctvom ktorého sa zriadiu-je vzťah s partnerským podnikom), v partnerskom podniku, na ktorý sa vzťahuje toto tlačivo:

.....

.....

Uveďte tiež výšku podielu partnerského podniku, na ktorý sa vzťahuje toto tlačivo, v podniku, ktorý vydáva vyhlásenie (alebo v prepojenom podniku):

.....

.....

- b) V hrubých údajoch v predchádzajúcej tabuľke sa uvádza tá percentuálna hodnota z uvedených dvoch podielov, ktorá je vyššia. Výsledky tohto pomerného výpočtu sa zapisujú aj do nasledujúcej tabuľky:

„Tabuľka o partnerstve“

Percento:	Počet pracovníkov (RPJ)	Ročný obrat (°)	Bilančná suma(*) (°)
Pomerné výsledky			

(*) V 1 000 eur.

Tieto údaje sa zapisujú aj do *tabuľky A* v prílohe A.

(1) Určuje členský štát podľa svojich potrieb.

(2) Predseda (výkonný predseda), generálny riaditeľ alebo ekvivalentná funkcia.

(3) Definícia, článok 6 ods. 3 prvý pododsek.

(4) Uplatňuje sa podiel na základnom imaní alebo hlasovacích právach, podľa toho, ktorý je väčší. K tomuto vlastníctvu by sa malo pridať vlastníctvo každého prepojeného podniku v danom podniku (definícia, článok 3 ods. 2 prvý pododsek).

PRÍLOHA B
Prepojené podniky

A) VYZNAČTE PRÍPAD VZŤAHUJÚCI SA NA ŽIADAJÚCI PODNIK:

- ☐ **Prípád 1:** Žiadajúci podnik zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku, alebo je na základe konsolidácie zahrnutý do konsolidovanej účtovnej závierky iného podniku. (Tabuľka B(1))
- ☐ **Prípád 2:** Žiadajúci podnik alebo jeden alebo viac prepojených podnikov nezostavuje konsolidovanú účtovnú závierku, ani nie je do konsolidovanej účtovnej závierky zahrnutý. (Tabuľka B(2))

Pozor: Údaje za podniky, ktoré sú so žiadajúcim podnikom prepojené, sa odvodzujú z ich účtovnej závierky a iných ich údajov, konsolidovaných, ak sú k dispozícii. K nim sa pridávajú pomerne celkové údaje všetkých možných partnerských podnikov tohto prepojeného podniku, ktoré sa nachádzajú priamo vyššie alebo nižšie pri tomto podniku, pokiaľ už neboli zahrnuté na základe konsolidácie (⁽¹⁾).

B. METÓDY VÝPOČTU PRE OBA PRÍPADY:

V prípade 1: Ako základ pre výpočet slúžia konsolidované účty. Vyplňte uvedenú tabuľku B(1).

Tabuľka B(1)

	Počet pracovníkov (RPJ) (⁽¹⁾)	Ročný obrat (^(**))	Bilančná suma (^(**))
Celkove			

(⁽¹⁾) Ak sa v konsolidovaných účtoch neuvádzajú údaje o počte pracovníkov, tento údaj sa vypočítava pridaním údajov podnikov, s ktorými je daný podnik prepojený.
(^(**)) V 1 000 eur.

Údaje v položke „Celkove“ tejto tabuľky sa zapisujú aj do riadku 1 tabuľky v prílohe k vyhláseniu.

Identifikácia podnikov zahrnutých na základe konsolidácie

Prepojený podnik (meno/identifikácia)	Adresa (sídla)	IČO/DIČ (*)	Meno a funkcia hlavného(-ých) riaditeľa(-ov) (**)
A.			
B.			
C.			
D.			
E.			

(*) Určuje členský štát podľa svojich potrieb.
(**) Predseda (výkonný predseda), generálny riaditeľ alebo ekvivalentná funkcia.

Dôležité: Partnerské podniky takéhoto prepojeného podniku, ktoré ešte nie sú zahrnuté na základe konsolidácie, sa považujú za priamych partnerov žiadajúceho podniku. V takom prípade sa ich údaje a „tlačivo o partnerstve“ uvádzajú v prílohe A.

V prípade 2: Za každý prepojený podnik (vrátane prepojení prostredníctvom iných prepojených podnikov) sa vyplňa „tlačivo o prepojení“ a účty všetkých prepojených podnikov sa jednoducho spájajú v tabuľke B(2).

(⁽¹⁾) Definícia, článok 6 ods. 3 prvý pododsek.

Tabuľka B(2)

Podnik č.:	Počet pracovníkov (RPJ)	Ročný obrat (')	Bilančná suma (")
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Celkove			

(') Za každý podnik sa pridáva samostatné „tlačivo o prepojení“.

(") V 1 000 eur.

Údaje v položke „Celkove“ tejto tabuľky sa zapisujú aj do riadku 3 (pokiaľ ide o prepojené podniky) tabuľky v prílohe k vyhláseniu.

TLAČIVO O PREPOJENÍ

(platí len pre prepojené podniky, ktoré nie sú zahrnuté na základe konsolidácie v tabuľke B)

1. Presná identifikácia podniku

Názov alebo obchodné meno

Adresa (sídla)

IČO/DIČ⁽¹⁾

Meno a funkcia hlavného(-ých) riaditeľa(-ov)⁽²⁾

2. Údaje o podniku

Referenčné obdobie			
	Počet pracovníkov (RPJ)	Ročný obrat (*)	Bilančná suma (*)
Celkove			

(*) V 1 000 eur.

Tieto údaje sa zapisujú aj do tabuľky B(2) v prílohe B.

Dôležité: Údaje o podnikoch, ktoré sú prepojené so žiadajúcim podnikom, sa odvodzujú z účtovnej závierky a iných konsolidovaných údajov, ak sú k dispozícii. K nim sa pridávajú pomerne celkové údaje všetkých možných partnerských podnikov tohto prepojeného podniku, ktoré sa nachádzajú bezprostredne vyššie alebo nižšie pri tomto podniku, pokiaľ už neboli pridané na základe konsolidácie⁽¹⁾.

Takéto partnerské podniky sa považujú za priame partnerské podniky žiadajúceho podniku. Preto sa ich údaje a „tlačivo o partnerstve“ uvádzajú v prílohe A.

⁽¹⁾ Určuje členský štát podľa svojich potrieb.

⁽²⁾ Predseda (výkonný predseda), generálny riaditeľ alebo ekvivalentná funkcia.

⁽³⁾ Ak sú údaje za podnik v konsolidovaných účtoch uvedené v nižšom pomere, ako sa ustanovuje v článku 6 ods. 2, mala by sa uplatniť percentuálna miera v súlade s týmto článkom (definícia, článok 6 ods. 3 druhý pododsek).

Opatrenia na prevenciu zneužívania definície

Jedným z hlavných cieľov novej definície je zaistiť, aby sa podporné opatrenia udeľovali len tým podnikom, ktoré ich skutočne potrebujú. Je dôležité zdôrazniť, že v definícii je niekoľko opatrení proti jej obchádzaniu, ktoré boli navrhnuté, aby sa výhody podporných programov MSP zaistili pre skutočné MSP. V tomto ohľade zjednodušený prístup tejto príručky nemožno využívať na ospravedlnenie umelej podnikovej architektúry zameranej na obchádzanie definície.

Teda podnik, ktorý má napríklad troch investorov, z ktorých každý vlastní 20 % základného imania alebo hlasovacích práv daného podniku, sa nebude považovať za samostatný, ale za prepojený so skupinou podnikov, ak sú uvedení traja investori navzájom prepojení buď priamo, alebo prostredníctvom jedného alebo viacerých podnikov (pozri článok 3 definície a príklad na strane 30).

Pri výpočte údajov podniku sa zohľadňujú aj vzťahy medzi podnikmi prostredníctvom fyzických osôb, ak:

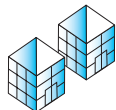
- dané podniky sú prepojené s fyzickou osobou v zmysle článku 3 ods. 3 definície,
- sú aktívne na rovnakom trhu alebo na susedných trhoch (definíciu „susedného trhu“ pozri v článku 3 ods. 3).

V EÚ s 25 členskými štátmi sa nachádza

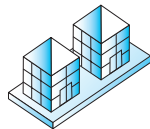
- približne 23 miliónov MSP,
- predstavujúcich 99 % všetkých spoločností v EÚ,
- zamestnávajúcich okolo 75 miliónov osôb.

Hraničné hodnoty pre MSP

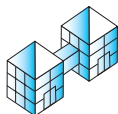
Mikropodnik	Pracovníci: < 10
	Obrat: ≤ 2 milióny eur
	Bilančná suma: ≤ 2 milióny eur
Malý podnik	Pracovníci: < 50
	Obrat: ≤ 10 miliónov eur
	Bilančná suma: ≤ 10 miliónov eur
Stredný podnik	Pracovníci: < 250
	Obrat: ≤ 50 miliónov eur
	Bilančná suma: ≤ 50 miliónov eur

Samostatné
podniky

Partnerské
podniky

Prepojené
podniky

Použité skratky

EIB: Európska investičná banka
EIF: Európsky investičný fond
EÚ: Európska únia
RPJ: ročná pracovná jednotka
VaV: veda a výskum
MSP: malý a stredný podnik

ISBN 92-894-7924-8

